

Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Συνιστάμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς τὸ κατ' ἔχον παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἀληθεὶς παροσχόν εἰς τὴν χάραν ἡμῶν ἑταίρειας, καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχείου Κωνσταντινουπόλεως ὡς ἀνάγνωσμα ἁγιωτάτων καὶ χρησιμωτάτων εἰς τοὺς παῖδας.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΗΣ

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ : Ἐτησίᾳ δραχμᾶς 100. Ἐξέμηνος δραχ. 55. Τρίμηνας δραχ. 30.
ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ : Λιγύπτου γρόσια διατρίτ. 50.— Ἀμερικής δολλάρια 4.— Ἀγγλίας καὶ ἕλων ἂν γένει τῶν ἑλλαν Κρατῶν σελίνια 10.
Ἐξέμηνος καὶ Τρίμηνας ἀναλόγως.

ἩΚΔΙΔΕΥΤΑΙ ΚΑΤΗ ΣΑΒΒΗΤΩΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩ. 1879

ΙΑΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΕΠΛΗΞΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρομαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην ὁλοσήμερον μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Ἐθρυσίου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον.

Περίοδος Β'.—Τόμος 38ος

Ἐν Ἀθήναις 4 Μαΐου 1929

Ἔτος 51ον.—Ἀριθ. 22

ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΝΕΣΤΗ

ΦΩΤΕΙΝΟ ΔΙΑΒΑ

Τρέμουν τὰ καλάμια μὲ ὑπερτάτη ταπεινότητα ἐπὶ ἀλαφροπέδισμά Του. Τὰ φύλλα σιγαλά κυλοῦσαν πῶς τὴ γῆ γι'. Αὐτὸν νὰ κάνουν πῶς ἀφράτη.

Νιώθουν μ' ἀνατριχίλα γλυκυτάτη στ' ἀλόγικο θεῖο ἀντίκριμά Του, τὴ δύναμη αἰσθανόνταν τοῦ Προστάτου πού ἀπ' τὸ λαμπρὸ ξεχύνονταν τὸ μάτι...

Κι' ἔσπερον πίσω του φτωχοὺς χιλιάδες... Μὰ τοῦ κλείσαν τὸ φωτεινὸ Του δρόμο. Στὸ Γολγοθᾶ—ἀνάψτε τίς λαμπάδες!...

τραβάει σκυφτός, μ' ἕνα Σταυρὸ στὸν ὦμο. Σταυρώθηκε... καὶ πέθανε καθὼς ἕνας ληστής, μὰ—ξέπνυσε Θεός!

Αἶμα ΚΑΡΑΚΑΛΟΥ

ΜΑΤΘΙΑΛΗΣ ΣΕΡΑΦ

ΜΙΑ ΑΝΑΣΤΑΣΗ

ΠΑΣΧΑΛΙΝΟ ΔΙΗΓΗΜΑ

Ἡ Λιζέττα ἦταν ἀρρώστη ἀκόμα κι' ἐκεῖνο τὸ βράδυ. Τόσον καιρὸ στὸ κρεβάτι κι' οὔτε σήμερα—Μεγάλου Σάββατο—δὲν μπόρεσε νὰ σηκωθῆ, νὰ πάη μαζί μὲ τοὺς ἄλλους στὴν ἐκκλησιά. Τὴ φίλησαν ἔλοι στοργικά, τῆς γλυκομίλησαν νὰ κένη ὑπομονή ὡς που γάρθουν, καὶ τῆς ἔφησαν μπροστά της τὴ μεγάλη χρυσοστολισμένη λαμπάδα, γιὰ νὰ τῆς τὴν ἀνάψη ἢ νταντὰ τὰ μεσάνυχτα. Καὶ φύγαγε. Δὲν ἔκανε νὰ τὴν πάρουνε, ἦταν ἀκόμα πολὺ ἀδύνατη καὶ θὰ κρῶνε.

Βρισκόταν μονάχη τῆς τώρα. Ἡ νταντὰ κοιμόταν στὸ πλαγινοῦ δωμάτιο. Μὰ πόσο ἦταν λυπημένη ἡ Λιζέττα!... Ὁ ὕπνος δὲ σφαλοῦσε τ' ἀπαλά της βλέφαρα. Ἦθελε νάταν κι' ἐκεῖνη στὴ μεγάλη ἐκκλησιά, μὲ τοὺς χρυσοὺς πολυέλαιους, μὲ τὰ διαμαντένια φῶτα, νάκουγε τὴ γλυκειά, τὴ θεῖα μουσική, τοὺς ὕμνους. πού ἡ Λιζέττα θαρροῦσε πὼς τοὺς τραγουδοῦσαν τ' ἀγγελούδια. Ὡ, πόσο θάθελε!

Εἶναι πολὺ ἄδικο νὰ τὴν ἀφίσουν μέσα, τέτοια μέρα... Μήπως δὲν μπορεῖ νὰ σηκωθῆ; Ἡ Λιζέττα θὰ δοκιμάσει. Ὡ... νά, τί καλὰ πού στέκεται!

Οἱ καμπάνες χτυποῦσαν ἐκεῖνη τὴν ὥρα γλυκά, ἀρμονικά, σὰ νὰ τὴν καλοῦσαν. Θὰ πήγαινε ἡ Λιζέττα... Γιατί ὄχι; Ποιὸς θὰ τὴν ἔβλεπε; Ἡ νταντὰ κοιμάται—ἦταν τόσο κουρασμένη κι' ἐκεῖνη!—καὶ δὲ θὰ ξυπνήσει πρὶν ἀπ' τὰ μεσάνυχτα. Τ' ἀλαφρὰ βήματα τῆς μικρούλας δὲ θὰ τὴν ξυπνήσουν βέβαια. Ντύθηκε, σκεπάστηκε μὲ τὸ πανωφόρι της καὶ γλύστρησε σιγαλά στὴ σκάλα... Ὅλοι κοιμόνταν.

Ἡ Λιζέττα βγήκε στὸ δρόμο. Τί γαλήνια βραδυὰ ἦταν! Οὐρανὸς καθάριος καὶ τ' ἀστέρια λάμπανε σὰ διαμαντάκια. Τῆς Λιζέττας τῆς φάνηκαν ἐκείνη τὴ στιγμή σὰ νάταν ἀγγελούδια καὶ νάχαν στὸ κεφαλάκι τους χρυσὰ τόξα. Ἦθελε τόσο πολὺ νὰ βγῆ ἀπόψε, νὰ δῆ μονάχη της, γιὰ πρώτη φορά, πὼς θὰ γιορτάσῃ ὁ κόσμος τὴν Ἀνάσταση! Θὰ πήγαινε στὴν ἐκκλησιά, ἐκείνη τὴ μεγάλη, λίγο νάβλεπε καὶ ἄφρευγε... Προχωρεῖ γρήγορα μὲ τὰ μικρά της ποδαράκια. Θέλει νὰ φτάσῃ κει-κάτω, στὴν ἐκκλησιά, νὰ μείνῃ λίγο καὶ νὰ γυρίσῃ βιαστικά στὸ σπίτι, γιατί δὲ θάθελε νὰ λυπήσῃ τὴ μαϊμά...
Περπάτησε ἀρκετὸ δρόμο. Ἡ καμπάνα ἀκούγε-

ται ἀπομακρυσμένη, ἔχει ἀκόμα πολὺ διάστημα νὰ κένῃ. Ἄν μποροῦσε νὰ ξεκουραζόταν λιγάκι!... Πού νὰ καθῆσῃ; Νά, ἐκεῖ στὴν ἄκρη τοῦ δρόμου ἦταν ἕνα μικρὸ, χαμηλὸ σπιτάκι. Ἡ Λιζέττα θὰ μπόρουσε νὰ καθῆσῃ ἐκεῖ στὴν ἀκρούλα, στὸ παραθύρι δὲν θὰ τὴν ἔβλεπε κίόλας κανεῖς, ἦταν τόσο ἀπόμερα ἐκεῖ!—Προχωρεῖ καὶ φτάνει στὸ σπιτάκι. «Τί νάναί μέσα ἀραγε;» συλλογιέται ἡ μικρούλα. Πολλὲς φορές τῆς εἶχε γέννηθεῖ ἡ ἀπαρία, σὰν τί ἄνθρωποι νὰ μένουν μέσα σ' ἐκεῖνα τὰ μικρὰ σπιτία, πού ἦταν κάποτε τόσο χαμηλά, πού ἡ Λιζέττα θαρροῦσε πὼς δὲ θὰ χωροῦσε

Ἡ ΤΑΦΗ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

Ἔργο τοῦ μεγάλου ζωγράφου Ρεμπίνης.

δλόκληρη. Μά ποτέ κανείς δεν της είχε πει τίποτα κι' εκείνη δεν ήθελε να ρωτήσει. Θάθελε ώστόσο νάξερε... Τό παραθύρι ήταν παλιό και σαπισμένο, κι' από μιά άκρη έλειπε ένα μεγάλο κομμάτι ξύλο. Η Διζέττα έσκυψε τό ξανθό της κεφάλι και κοίταξε: Μιά μικρή καμαρούλα φωτιζόταν τόσο λίγο από ένα μικρό κεράκι, που ή Διζέττα τρόμαξε να διακρίνη τί ήταν εκεί μέσα.

Σέ μιά γωνιά της χαμηλής κάμαρας βρισκόταν ένα μικρό φτωχό κρεβατάκι. Μιά γυναικούλα, νέα μά χλωμή και λεπτή μέσα σ' ένα μαυροφούστανο, ήταν σκυμμένη, πεσμένη σχεδόν πάνω στο κρεβάτι. Η Διζέττα δεν έδλεπε καλά τί έκανε... Έχωσε τό κεφαλάκι της— γιομάτη κατάπληξη—πό πολύ στην τρύπα. Ένα μικρό, ξανθό αγόρι, ώχρό σαν τό κέρακι που έκαιγε πλάι του, σηκωσε τό κεφαλάκι του.

— Χτυπάνε οί καμπάνες, μαννούλα, έ; "Ω τίς ακούω... μά τάφτια μου βουτζουν πολύ. Τώρα γίνεται ή Ανάσταση;

— Όχι ακόμα, παιδί μου, θ' άργήσῃ λιγάκι...

Και ή χλωμή γυναικούλα έσιαξε λίγο τά μαξιλαράκια πίσω άπ' την πλάτη του παιδιού, και τό σκέπασε καλά με τίς κουρελιασμένες κουβέρτες...

— Νά σοῦ πῶ, μαμιά, φώναξε ξαφνικά τό μικρό, θά μου φέρης κόκκινα αυγά, έ;

— Ναι, τίτο μου, ναι...

— Καί λαμπάδα με κορδέλλες, μαμιά; — Ναι, αγόρι μου θά σοῦ φέρω, ήσυχάσε τόρα, πουλάκι μου, πέσε...

«Κόκκινα αυγά, και χρυσά και γαλάζια... και... λαμπάδα...» άρχισε να παραμιλάη τό μικρό, άφίνοντας τό κεφαλάκι του να πέση στο στρώμα. Η μητέρα είχε σηκωθεί κι' έκανε λίγα βήματα μέσα στην καμαρούλα. Σταύρωσε τάδυνατισμένα χέρια της και μουμούρισε γλυκά, πονεμένα: «Μαντόνα, ω Παναγίτσα μου, βόηθα τό παιδάκι μου... τίποτ' άλλο δεν έχω στον κόσμο από τό μικρό μου αγόρι. Με τή σημερινή Ανάσταση του δικού σου παιδιού, δόςε λίγη ζωή στο δικό μου. Τί να του κάνω; Τί να του δώσω; Δεν έχω τίποτα...» Έγειρε τό κεφάλι της πάνω στα μπράτσα και κάτι σά βογγητό βγήκε από μέσα της...

Η Διζέττα είχε κερώσει δλότελα. Τάχε δει, τάχε ακούσει όλα.

Μά πώς μπορεί; Ήταν δυνατό;...

Ο νοῦς της πέταξε μιά στιγμήλα στην κάμαρά της. Κόματα μεταξένια, γαλάζια, κόκκινα χρυσά, περνούσαν από τά μάτια της. Ένα κρεβάτι κατάλευκο με μουσελίνας, τούλια, δαντέλλες, κορδέλλες... Κρύσταλλα, καθρέφτες, μάρμαρα, λαμποκοπούσαν μέσα και "Ω, καθόλου δεν έμοιαζε με τούτο δω. Καθόλου!

Και θυμόταν ακόμα ή Διζέττα που άπόψε, πλάι στο κρεβατάκι της, ήταν ή χρυσοστολισμένη λαμπάδα, και μέσα σε μιά άσημένια φρουτιέρα αυγά πολλά, κόκκινα και γαλάζια και... χρυσά!

Μιά φωνούλα, ένα «ω» σά λυγρός ξεφυγε από τό στόμα της μικρούλας... Σά να τή φούσκωνε κάτι κείνη την ώρα, έτσι σαν παράπονο, σά να ρώτοδσε κάτι πονεμένα, σά να λέγε «γιατί». Ποτέ ή Διζέττα δεν είχε νιώσει πόνο. Από μικρή, πολύ μικρούλα, ήταν συνηθισμένη να βλέπη χαρούμενα κι' εδτυχιωμένα πρόσωπα μπροστά της. Και κείνη άπαλά και γλυκά να τυλίγεται σε μετάξινια φορεματάκια, να παίξῃ με δμορφα πράματα. "Ω, ποτέ δεν της είχε πει κανείς πώς υπάρχουν άνθρωποι, πώς υπάρχουν άλλα παιδάκια πονεμένα. Δεν είχε ζήσει ή μικρούλα καθόλου στη ζωή. Είχε ζήσει σ'ένα μικρό παράδεισο. Ήταν σαν ένα πεθαμένο παιδάκι που είχε γίνει άγγελουδι και ζουσε στον παράδεισο. Τώρα, αναπάντεχα, αντίκρυζε τή ζωή. Και ξαφνικά μιά Ανάσταση γίνηκε μέσα στη μικρή ψυχούλα.

Η Διζέττα νιώθει τό κορμάκι της παγωμένο. Ρίχνει μιά τελευταία ματιά στο άρρωστο παιδάκι κι' άρχίζει γρήγορα να τρέχει προς τό σπίτι της. "Όλο της τό σώμα έτρεμε, και τά πόδια της τρεμούλιαζαν, δεν την κρατούσαν πολύ. Ήταν τόσο αδύνατη ακόμα! Και ή νυχτερινή παγωνιά περόνιζε τό ευαίσθητο κορμί της. Ένα άμάξι περνούσε λίγο μακρότερα. Η Διζέττα θάθελε ν' ανεβεί να την πάει στο σπίτι της, μά συλλογιέται πώς θάπρεπε να τους εϋπνήσῃ εκεί. "Όχι, θά πάῃ έτσι. Η ώχρη μορφή του τίτου και τή λαμπερά του ματάκια σά να της έδωσαν δύναμη. Πηγαίνει... "Ω, να τό τό σπίτι της, φάγηκε. Άσπρο, μεγαλόπρεπο, σά γίγαντας. Η Διζέττα ανεβαίνει σιγά και μπαίνει άθόρυθα στην καμαρούλα της. Τί καλά! Οί υπηρέτες κοιμούνται. Κανείς δεν την άκουσε. Η μικρή Διζέττα μαζεύει βιαστικά τ' αυγά, τά κόκκινα, τά γαλάζια, τά χρυσά, παίρνει την πλουμισμένη λαμπάδα, ακόμα και μερικές χρυσές λήρες, που της τις είχε χαρίσει ή μαμιά, τά βάζει όλα μέσ' στο χρυσόπλεχτο καλάθιακι της και βγαίνει όπως μητρε. Πόσο ανάλαφρα νοιώθει ή μικρούλα!

Τρέχει, πετάει, σαν πουλάκι. Κανείς στο δρόμο. "Ω, δέ θά την δῃ κανείς. Μοναχά τ' αστέρια κι' ο Θεός... Προχωρεί... τρέχει... Ο γαϊκάς του παλιού της έχει ανοίξει και τό στηθάκι της είναι παγωμένο. Μά δεν τά προσέχει. Η γλυκειά, άρρωστη φωνούλα του τίτου «αυγά κόκκινα και χρυσά και γαλάζια...» άντηχεί δυνατά σ'αυτά της.

Νά τό, τό σπιτάκι! Δίνει μια σπρωξιά με τό χέρι της στο σαπισμένο παράθυρο που όποχωρεί πολύ εύκολα, ά-

κουμπάει ελαφρά και γρήγορα τό πολύτιμο φορτίο της μέσα στη φτωχική καμαρούλα, και φεύγει τρεχάτη χωρίς να κοιτάξῃ καθόλου μέσα.

Φεύγει, άρχίζει να τρέχῃ, μά τώρα δέ βλέπει που πάει. Πηγαίνει στην τόχη, πηδάει πέτρες μεγάλες, βρίσκει δέντρα μπροστά της... ούτε ξέρει που βρίσκεται. "Όλα στριφογυρίζουν μπρός στα μάτια της. Η Διζέττα δεν έχει δύναμη πιά. Ήταν μεγάλη ή κούρασή της, ύστερα από την πολύμηνη άρρώστεια της. Τά πόδια της δεν μπορούσαν να βαστάξουν τό κορμάκι της, που τρέμει δλόκληρο τώρα, σά να τό κυρίεψαν σπασμοί. Ένας ξερόδηχας άρχισε να της ξεσκίζει τά σπλάχνα. Η μικρούλα δεν μπορεί να προχωρήσει πιά. Η άνάσα της κόπηκε. Ένας άκράτητος βήχας συγκλόνησε τό λεπτοκαμωμένο κορμάκι. Χωρίς να βγάλῃ φωνή, ή Διζέττα σωριάστηκε σ' ένα χαντάκι, που βρέθηκε μπροστά της. Κείνη τή στιγμή μερικά αστέρια στον ούρανό άρχισαν να τρεμοσύνουν. Κι' ένα αστέρι μεγάλο, ένας διάττοντας, έσβυσε κάνοντας ένα μεγάλο φωτεινό κύκλο, σά ναθελε να δείξῃ λαμπερά στον κόσμο τή θυσία της μικρούλας, θυμα ίσως με τή θυσία του Θεάνθρωπου.

Η μικρούλα είχε ζήσει μιά μόνο βραδυά.

Εκείνη την ώρα οί καμπάνες χαλούσαν τον κόσμο. Βροντερά, χαρούμενα, άντηχούσαν παντού, άγγέλοντας τή Μεγάλη Ανάσταση.

Μά κείνο τό βράδυ δυό Ανάστασες δλόλαμπρες γίνηκαν στην Πλάση...

(Μεταφρ. από τό 'Ιταλικό) Μ. Μ.

Ο ΣΟΦΟΣ

— Συνέχεια από τό προηγ. και τέλος—

— Δεν έχεις κανέναν άλλο από τή θειά σου;

— Όχι, κανένα. Η μάνα μου πέθανε, θάναι πολλές καιρός, δέ θυμάμαι. Κι' ο πατέρας μου πέθανε. Αυτον τον θυμάμαι λίγο. Είχε κάτι μεγάλα μουστάκια, που όταν με φιλούσε μ' άγκύλωναν όλο μου τό πρόσωπο. Χί χί! Είχα και μιά γιαγιά, πέθανε και κείνη...

Κανένα κλαψιάρικο όφρα δεν είχε ή φωνή του. Μιλούσε έσάτερα και ήρεμα σά στωικός φιλόσοφος ο μικρούλης. Σά ναλέγε τάπλοῦστερα πράματα.

Του πρόσφερα κουλούρια. Κατσούφιασε τό μουτάκι του.

— Όχι, δέ θέλω! μούπε απότομα...

— Καλά. Εγώ έλεγα να δοκιμάσεις μερικά για να μου πεις αν είναι καλά. Τάφτιαξα μόνη μου, ξέρεις. Απλάως για να μου πεις τή γνώμη σου ήθελα...

Με κοίταξε σασιτισμένο. «Πώς τά λέει, πώς τά λέει» μουμούριζε.

Σταθήκαμε κι' οί δυό άμίλητοι.

— Άκούστε να σας πῶ, είπε σε λίγο, μήπως είσαστε ζωγράφος;

— Ζωγράφος; όχι, πώς τό φαντάστηκες;

— Καλύτερα. Εγώ δέ θάθελα να σαστε ζωγράφος, δεν τους αγαπῶ διόλου τους ζωγράφους. Κάποτε είχε έρθει εδῶ ένας τέτοιος. Καθόταν όρες δλόκληρες μακριά στους καταράχτες και κάτι χαράκωνε. Άηδίες. Κάποτε με ζήτησε να με ζωγραφίσῃ και μένα, λέει. Τότε της θειάς μου και κάτι συμφωνήσανε. Από τότε πήγαινα κάθε μέρα και καθόμουν μαζί του όρα. Μά τί περίεργος άνθρωπος! Δέ μ' άφηγε να ντυθῶ όπως ήθελα, με τά καλά μου ρούχα. Έτσι, λέει, με τό σκιαμένο πουκαμισάκι και τό μακρύ παντελόνι. Ήυπόλυτος. Μ' έβαζε κιδόλας και τσαλαβουτούσα στο ποταμάκι, με τά μαλλιά σηκωμένα άπάνω άπ' τον άέρα. Εγώ δεν καταλάβαινα. Ύστερα ρώτησα κάπιο μεγάλο και μούπε πώς ζωγραφίζει τό άχαμίνι» λέει. Τί θά πει χαμίνι, κυρία;

— Μά... καλό παιδί.

Με κοίταξε άμφίβολα.

— Δεν ξέρω. Μά γῶ δεν τον χώνευα πιά κι' δε έδωσε λεφτά της θειάς μου και μένα καραμέλες—σάμπως τις έφαγα; στο ποτάμι τις πέταξα. Δεν έγινα θέαμα έγώ να με ζωγραφίσει. Εγώ είμαι άνθρωπος... και καλό παιδί... Πφ!

Είχε φουρντώσει ο μικρούλης. Τό στοματάκι του έδινε και έπαυρε πιά. Μά θεέ μου, τί ενδιαφέρο που είχε!

— Καίμνε Σόφο, πώς τά πέρνεις έτσι; Ίσα-ίσα σε ζωγράφισε γιατί ήσουνα καλό παιδί. Για να σε δείχνει και σάλλα παιδιά. Για παράδειγμα...

— «Για παράδειγμα»: Όπως έλεγε κι' ή δασκάλα μου.

Μου φάνηκε πώς διέκρινα καινούργια περιφρονητική ματιά. Όχι, όχι! Μακριά τά δασκαλιστικά...

— Δέ μου λές, Σόφο... Θάθελες ναρχόσουν στην Άθήνα άργότερα; Είμαι όρατα εκεί. Έχει μεγάλα σπίατα και δρόμους μεγάλους.

— Μπορεί. Όταν θά γίνω μεγάλος πολύ.

— Καλά, θά σε περιμένω. Εγώ θάμαι γριούλα τότε.

Γέλασε πώς ήταν δυνατόν αυτό;

— Εγώ ήμουνά τό πρωτ' εκεί που πήγατε στην εκκλησία. Ήρθα κοντά ν' άκούσω τί σας έλεγε κάποιος κύριος. Μά μόλις πλησίασα, ένας ψηλός με γυαλιά—πατέρας σας ήτανε;—μ' έδωξε: Τί θές εδῶ, βρέ πιτσιρίκο; δρόμο!

— Όχι, δέ σ' έδωξε. Άσεται θά στίπε και σῶ φοβήθηκες.

— Μπορεί. Μά γῶ δέ φοβήθηκα. Έφυγα μόνω γιατί δεν είχα δρεξη...

— Μά φυσικά. Πώς ναχεις δρεξη, παιδί μου, για βουζαντινολογίες; Άχ, και τόρα πρέπει να φεύγω. Αντίο, μι-

κρέ μου Σόφο! Πέρασε ή ώρα. Και θά με περιμένουνε.

— Θά φύγετε; Τό προσωπάκι του ζάρωσε λίγο.

Τουδωσα κάτι για να με θυμάται. Έφαξε και κεινος να βρεί τίποτα.

Ξέρραφε με βία ένα κουμπι από πάνω του και μου τββαλε στο χέρι.

— Κι' αν ήθελες ακόμα, Σόφο, να κρατήσεις αυτά εδῶ τά κουλούρια για να με ξαλαφρώσεις λίγο. Που να τά κουβαλάω!

Είχε σφαλιστό τό στόμα και δεν έθγαζε άχνα. Τουδωσα τό χέρι. Μουδωσε τό δικό του, άμίλητος ακόμα.

— Αντίο Σόφο. Αντίο, μικρέ μου. Μιλιά. Τράβηξα προς τά κάτω.

— Κυρία!

Έβγαλε μιά φωνή δυνατή. Σταμάτησα και τον κοίταξα. Φαινόταν κατατρομαγμένος και άνήσυχος. Πήγα κοντά του.

— Τί τρέχει λοιπόν, αγόρι μου;

Τά χεράκια του τρέμανε και τά μάτια του ήταν θολωμένα.

Ξαφνικά μου άρπαξε τό χέρι, τό φίλησε και έγινε άφαντος.

Μέσα στο τραίνο είχα πάρει πεδνα, λουλούδια σωρό, για να θυμάμαι την δμορφή πόλη των Βοδενών. Μά στην τσέπη μου ένα σκληρό πραγματάκι μου θόμιζε ένα έκφραστικό προσωπάκι και δυό φωτεινά καθάρια ματάκια.

Ήταν τό καλύτερο άπ' όλα όσα είχα ιδεί...

ΜΑΡΙΑ ΒΟΥΓΙΟΥΚΑΚΗ

ΘΗΡΙΟΤΡΟΦΕΙΟΝ ΤΟΤΟΥ ΚΑΙ ΣΥΝΤΡΟΦΙΑΣ

[ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ]

ΚΒ'.

Τό καλοκαίρι εκείνο καθόταν στο χωριό κι' ένας χημικός από τή χώρα, που για διασκέδαση έκανε και πυροτεχνήματα. Είχε κάνει μάλιστα κι' ένα θαυμάσιο για την πανήγυρη της Άγίας Μαρίνας. Τόκαψαν στο πλάτωμα της εκκλησίας, κι' είχε κάνει μεγάλο κρότο κι' είχε γεμίσει τον ούρανό με λαμπρές σπιδες σαν αστέρια.

Ο χημικός αυτός ήταν φίλος με τον πατέρα του Τότη. Και συχνά ο μικρός θηριοδασαστής πήγαινε στο σπίτι του και τον έβλεπε που έφτιανε χαλ-

κούνια και ρουκέτες. Όταν του ήρθε ιδέα να κάνῃ θηριοτροφείο, σκέφθηκε πώς καλό θάταν ναχῃ και κανένα πυροτεχνήμα, τουλάχιστο για τά έγκαίνα. Και μιά μέρα που έλειπε ο χημικός από τό σπίτι του, πήγε ο κ. Τότης και πήγε λίγο από ένα μίγμα, που τον έβλεπε να τό μεταχειρίζεται στα χαλκούνια του.

Άλλά ούτε τή χρήση ήξερε, ούτε τή δόση, ούτε τίποτα. Κι' έκαμε μόνος του ένα πυροτεχνήμα στα κουκουρού. Τύλιξε δηλαδή κεινο τό μίγμα σ' ένα χοντρό χαρτί, τόκανε κουβάρι, τόδεσε καλά με σπάγγο, τοββαλε ένα μακρύ φωτίλι, και τό χαλκούνι του ήταν έτοιμο. Θάβαζε φωτιά στο φωτίλι, θ' απομακρύνόταν γρήγορα-γρήγορα και θά περιέμενε τό αποτέλεσμα.

Τό αποτέλεσμα αυτό ο κ. Τότης τό περίεμενε θαυμάσιο: Μιά λάμψη σαν αστραπή, ένας κρότος σαν κανονιά, κι' όλος ο ούρανος θά γεμίζε αστέρια. Είχε πεποιθήση στο μίγμα του χημικού κι' ένόμιζε πώς είχε πάρει όσο χρειαζόταν για ένα λαμπρό κι' ακίνδυνο πυροτεχνήμα...

Μ' ἄς ξαναγυρίσουμε τώρα στο Θηριοτροφείο.
 Ὁ ἥλιος εἶχε βασιλέψει καὶ στὸν κήπο ἀρχισε νὰ σκοτεινιάζη.
 Ἵσως ἦταν νωρίς ἀκόμα γιὰ πυροτέχνημα, ἀλλὰ δὲν μπορούσαν πιά νὰ περιμένουν: Τὰ παιδιά, ἀφοῦ ἔφαγαν τὰ «ἀναψηστικά» τους, ἀνυπομονοῦσαν. Κι' οἱ θηριοδαμαστές εἶχαν βαρεθεῖ πιά τὸ παιχνιδί.

— Ἐλάτε, εἶπε ὁ Τοτός, νὰ τελειώνουμε, γιὰ νὰ πάτε καὶ στὰ σπίτια σας. Χρονάκη, τὸ κουνδούνι.

Ὁ μικρὸς χτύπησε τὸ κουνδούνι του καὶ φώναξε:
 — Κυρίες καὶ κύριοι, προσοχή! Τὸ πυροτέχνημα!

Ὁ Τοτός εἶχε τοποθετήσει τὸ χαλκούνι του χάμω, σὲ μίαν ἀκρὴ τοῦ κήπου, μακριὰ κ' ἀπὸ τοὺς πάγκους κ' ἀπὸ τὸ σταῦλο. Πλησίασε μονάχος του, ἀναψε ἕνα σπύρτο, ἔβαλε φωτιά στὸ μακρὸ φυτίλι, κ' ἐνῶ αὐτὸ καιγόταν μὲ ζωηρὴ λάμψη καὶ μὲ λίγο καπνὸ, ὁ Τοτός ἔτρεξε δσο πρὸ γρήγορα μπορούσε καὶ στάθηκε ἀντίκρου.

Ὅπως δλοὶ οἱ ἄλλοι, θεατὲς καὶ θηριοδαμαστές, περίμενε κ' ὁ νοικοκύρης μὲ καρδιοχτύπι τὸ μπουύ!..

Νά, τὸ φυτίλι καίγεται, κήκε... τώρα τὸ πυροτέχνημα θ' ἀνάψῃ...
 (Ἀκολουθεῖ)

Η ΚΥΡΑ - ΜΑΡΘΑ

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΤΟΥ ΣΠΙΤΙΟΥ ΜΟΥ (*)

ΠΑΙΔΙΚΟΙ ΚΑΪ·ΜΟΙ ΚΑΙ ΠΑΣΧΑΛΙΝΗ ΧΑΡΑ

Μέσ' στὰ πολλά τὰ βάζα τῆς φτώχειας μας, νὰ καὶ τοῦτο: Τρυπήσανε τὰ τσαρούχια μου.

Τῆς μάννας μου δὲν τῆς εἶπα τίποτε. Τῆς ἔφταναν οἱ ἄλλες ἐργασίες πούχε, χήρα κ' ἀπροστάτευτὴ γυναίκα, νὰ ξενοδουλεύῃ καὶ νὰ βγάξῃ τὸ φῶμὶ τῶν παιδιῶν τῆς. Ἐξήλωσα ἀπὸ τὸ ἀναγνωστικὸ μου τῆς περασμένης χρονιάς — τῆς β' δημοτικοῦ — τὰ χοντρά χαρτόνια — πεταῖα τὰ λέμε στὸν τόπο μου — ποὺ ἦταν δεμένο τὸ βιβλίο, τάκοφα μὲ τὸ σουγιά μου στὸ σχῆμα τῶν τσαρουχιῶν μου, καὶ τάβαλα ἀπὸ μέσα πάτους, γιὰ νὰ προφυλάξω τὰ πόδια μου ἀπὸ τὰ σιουρναρία, τὰ χιόνια καὶ τὰ νερά. Καὶ τί καλά ποὺ εἶχαν ἔρθει! Οὔτε ὁ τσαρουχᾶς ὁ καλύτερος δὲ θὰ τάφκιανε ἔτσι, σκέφτηκα. Θὰ περάσω τώρα δλο τὸ χειμῶνα κ' ἡ μάννα μου δὲ θὰ στενοχωρηθῇ. Τὸ κατόρθωμα αὐτὸ σκέφτηκα νὰ τὸ πῶ καὶ τῆς μάννας μου τὸ βράδυ, σὰ θὰ γύριζε ἀπὸ τὸ χωράφι. Καὶ μὲ τὸ νοῦ μου ἐπλάθα τὶς παλινεὶς ποὺ θὰ μούκανε, καὶ τὰ φιλιὰ τῆς καὶ τὰ χάδια τῆς.

«— Προκομμένο κ' ἔξυπνο παιδί μου, νὰ μὸς ζήσης. Ἀπὸ σένα καρτερῶ στὴ φτώχεια μου ἀνασασμό. Πότε νὰ μὸς μεγαλώσης!»

Καὶ μὲ τὸ νοῦ μου πάλι ἔδανα τὴ χαρὰ τῆς, γιατί βρέθηκε τρόπος νὰ πετονοῦμε τὰ τσαρούχια μας μὲ τὰ «πετοῖα» τῶν παλιῶν βιβλίων μας ἢ τῶν βιβλίων τῶν παιδιῶν τῆς γειτονιάς. Ἐ-

γὼ θὰ ξεγελοῦσα τὰ παιδιά νὰ μὸς τὰ δίνουν. Μὰ δὲ θὰ τοὺς ἔλεγα τί τὰ θέλω. Καὶ θάκανα τὴ δουλειὰ μου. Ἄς χιόνιζε δσο ἤθελε τὰ τσαρούχια θὰ τάχαμε γερὰ κ' ἐγὼ, κ' ἡ μάννα, κ' ἡ Δένη, κ' ὁ Κωστούλας.

Οὔτε καὶ τῆς Δένης, τῆς μεγαλύτερης μου ἀδελφῆς, τῆς εἶπα τίποτε. Ἡθελα νὰ τὸ πῶ ἐγὼ πρῶτος τῆς μάννας μου, κ' ἐγὼ πρῶτος τῆς παλινεὶς τῆς νὰ πάρω. Μὰ οὔτε καὶ τοῦ Κωστούλα, τοῦ μικρότερου μου ἀδελφοῦ, πάλι εἶπα τίποτε. Ἐ, αὐτὸς ἦταν μικρὸς κ' ἐπὸ τέτοια δὲν καταλάβαινε. Κι' εἶχε γούστο νάλεγε ὕστερα, πὼς αὐτὸς τὴ βρήκε αὐτὴ τὴ μηχανή. «Μηχανή» ἔλεγα τὴν ἐφευρέσει μου.

«Κάνε τὴ δουλειὰ σου, εἶπα, θάνο μου, κ' ἄς τον αὐτόν, ποὺ δὲν καταλαβαίνει. Ἐγὼ εἶμαι ὁ ἔξυπνος κ' ὁ προκομμένος. Ἀπόψε θὰ μὸς τὰ ξαναπῆ ἡ μάννα.»

Ἀπάνω σ' αὐτὲς τὶς συλλογές, μὲ χαρὰ μου ἀκουσα τὴν καμπάνα τοῦ σχολείου νὰ σημαίνει γιὰ τὰπογεματινὸ τὸ μάθημα. Κι' ἦταν νὰ μὴ χαρῶ; Ἄς εἶχε ἔξω δσοε λάσπες ἤθελε. Ἐγὼ τὰ τσαρούχια μου τάχα διορθώσε μὲ τὴ «μηχανή» μου. Μὰ ἐξὸν ἀπ' αὐτὸ, καθὼς ἔχω παρατηρήσει, δλοὶ οἱ ἄνθρωποι ἀνυπομονοῦν νὰ χρησιμοποιήσουν κάτι ποὺ ἔφκιασαν. Βλέπε τώρα μὲ τὸ νοῦ σας πόση θὰ εἶναι ἡ ἀνυπομονή-σῆ, δταν τὸ ἔργο αὐτὸ εἶναι γέννημα τοῦ μυαλοῦ τους.

Γρήγορα-γρήγορα ἀρπαξά τὴ σάκκα μου μὲ τὰ βιβλία, βγήκα στὸ διάδρομο ὅπου εἶχα κρυμένα τὰ τσαρούχια μου, γιὰ νὰ μὴν τὰ δοῦν ἡ Δένη κ' ὁ Κωστούλας, τὰ φόρεσα μὲ χαρὰ στὴν καρδιά, κ' ἐνῶ τὰ κοίταξα καὶ τὰ καμάρωνα, κατέβηκα τὴ σκάλα. Ὅταν ἔφτασα στὴ θύρα, κοίταξα μὲ περιφρό-

νησὴ τὶς λάσπες, ποὺ σὰν ἀδιάβατος βοδρὸκος ἀπλώνονταν πέρα-πέρα στὸ δρόμο, καὶ μὲ μεγάλη ἀπόφαστικότητα χύθηκα νὰ τὶς πατήσω. Νά ἴδουν πὼς δὲν τὶς ἔχω πιά ἀνάγκη! «Κι' ἂν εἰστε σεις στὸν κόσμο, κυρὰ-λάσπες, εἶμαι κ' ἐγὼ μὲ τὰ πετοῖά μου», σκέφτηκα. Καὶ μιλᾶτοσα-μιλοῦτοσα τὶς πάταγα μὲ πετοῖα.

Μὰ εἶχα καὶ μιὰ μικρὴ λύπη. Τὸ σχολεῖο ἦταν πολὺ κοντὰ στὸ σπίτι μου καὶ θάφτανα γρήγορα. Κι' ἔτσι δὲ θὰ χαιρόμουν τὸ θρίαμβό μου πολλὴ ὥρα.

«Μπᾶ, εἶπα, ἡ καμπάνα τώρα χτύπησε. Τὸ μάθημα θάγρησῃ. Καὶ δὲν πάω ἀπὸ τοῦτο τὸν ἄλλο δρόμο, ποὺ εἶναι καὶ μακρυνότερα, κ' ἔτσι νὰ περπατήσω πρὸς πολὺ; Ἀπὸ τοῦτον περνοῦνε καὶ τὰ σφαχτὰ τοῦ χωριοῦ κ' ἔχει περισσότερες λάσπες. Καὶ δὲν πᾶ νάχη; Τί ἀνάγκη ἔχω; Ποδεμένος εἶμαι.

Καὶ πῆρα τὸν μακρυνότερο τὸ δρόμο. Μιὰ στιγμὴ στάθηκα. Μιὰ καλὴ σκέψη εἶχε καιρθεῖ στὸ κεφάλι μου. Στάθηκα νὰ τὴ συλλογισθῶ μὲ ἀνεση. «Ἄ, ἔτσι θὰ κάνω!» φώναξα μὲ χαρούμενη φωνή, βουτηγμένος μέσ' στὶς λάσπες. Καὶ πάλι ξανάφερα στὸ νοῦ μου ἐκεῖνο ποὺ μούχε κατέβει ξαφνικά.

«Ὅχι, δὲ θὰ πῶ τίποτε τῆς μάννας μου. Κι' ἂν τὸ πῶ, θὰ χαρῆ, θὰ μὲ παϊνέσῃ, θὰ μὲ φιλήσῃ κ' ὕστερα σκόλασε. Θὰ τῆς κάνω ἐγὼ δουλειὰ ποὺ νὰ μὴν ἔχω ποῦ νὰ μὲ βάλῃ. Θὰ τῆς πετώσω τὰ τσαρούχια ἀπόψε, δίχως νὰ ξέρεῖ τίποτε. Καὶ τὸ πρῶτ, σὰν τὰ φορέσῃ, νὰ τὰ ἴδῃ καὶ νὰ θιαμαίνεται. Καλὰ ποὺ μούρθε στὸ νοῦ μου, — εἶπα καὶ ξεκίνησα πηδώντας ἀπὸ τὴ χαρὰ μου. — Ὁμόρφησῃ καὶ θὰ μάγαπάει πλείότερο κ' ἀπὸ τὴ Δένη κ' ἀπὸ τὸν Κωστούλα.

Ἐκεῖνο τὸ δειλινὸ εἶχαμε ἀριθμητικὴ. Μὰ ποῦ, ἐμένα ὁ νοῦς μου δὲ σάλευε ἀπὸ τὴν ἐφευρέσει μου. Καμμιά προσοχή στὸ μάθημα. Δὲν ἔδλεπα τὴν ὥρα νὰ νυχτώσῃ, γιὰ νὰ γυρίσῃ ἡ μητέρα μου νὰ τῆς «πετώσω τὰ τσαρούχια».

Ὁ δάσκαλός μου, φαίνεται, θὰ μὲ κατάλαβε πὼς ἄλλοῦ ἤμουν κ' ἄλλοῦ εἶχα τὸ νοῦ μου. Ἐυκολο πρᾶγμα αὐτό. Γι' αὐτὸ, παιδιά, σὰς συμβουλεύω νάχετε πάντα τὸ νοῦ σας στὸ μάθημα, γιατί μὲ τὸ ἀντίθετο καὶ ζημιώνετε, μὰ καὶ χωρὶς ἄλλο θὰ σὰς πιάσῃ ὁ δάσκαλός σας καὶ δὲν εἶναι καθόλου ὁμορφὴ μιὰ ἐπίπληξη.

Φαίνεται, ποὺ λέτε, πὼς θὰ μὲ κατάλαβε ὁ δάσκαλός καὶ μὲ ρώτησε ξαφνικά — σὰν τώρα τὸ θυμοῦμαι: — Ὅκτωρ σὺν ἔξ, Παπαχαρίση!

— Εἰκοσιδύο! ἀπάντησα ἐγὼ δυνατά-δυνατὰ καὶ μ' ἄλλῃ χαρᾷ τώρα, γιατί θάπαίρνα καὶ καλὸ βαθμὸ γιὰ τὴν ὥ-

ραία μου ἀπάντησῃ. Μὰ ἡ ἐπίπληξη τοῦ δασκάλου: «τὸν κακὸ σου τὸν καιρὸ, πρόσχε, δὲν ἔχεις τὸ νοῦ σου ἐδῶ», καὶ τὰ χάχανα τῶν συμμαθητῶν μου μ' ἐθγαλὸν ἀπὸ τὴν ἀπατηλὴ ἐλπίδα τοῦ καλοῦ βαθμοῦ ποὺ πρόσχενα.

Ντροπιασμένος ἀπὸ τὴν ἐπίπληξη τοῦ δασκάλου κ' ἀπὸ τὰ γέλια τῶν συμμαθητῶν μου, καὶ λυπημένος μήπως μὸς βάλῃ ὁ δάσκαλος κακὸ βαθμὸ, ἔσκουφα τὸ κεφάλι.

Μὰ γρήγορα ξαναγύρισε στὸ μυαλό μου ἡ πρώτη σκέψη γιὰ τὸ ἀνεπάντηχο, ποὺ θὰ σκάρωνα τῆς μάννας μου, καὶ βρήκα τρόπο νὰ παρηγορηθῶ. «Ἐκανα κ' ἐγὼ ἕνα λάθος μιὰ φορά, σκέφτηκα, καὶ θὰ μὸς βάλῃ κακὸ βαθμὸ; Μπᾶ, δὲν πιστεύω. Γιατί δὲν τὸν ἔγραφε ἀμέσως στὸν κατάλογο; Αὐτοὶ ποὺ γέλιασαν; Ἄν τοὺς κόβῃ, ἄς κάνουν τέτοιες μηχανές, σὰν αὐτὰς ποὺ κάνω ἐγὼ!»

Στὸ διάλειμμα ἐθύμωνα μ' ἄλα τὰ παιδιά, γιατί δὲν ἐκοίταζαν τὰ τσαρούχια μου καὶ δὲ μὲ ρωτοῦσαν τίποτε. «Ναί, κ' ἂν μὲ ρωτήσουν, ξέρεῖς, ἐγὼ θὰ πῶ», ἔλεγα πάλι μὲ τὸ νοῦ μου. Καὶ κοίταξα λαίμαργα ποὶς ἔχει χοντρότερα «πετοῖα» στὸ βιβλίο του. Μωρέ, θὰ σὰς ξεγελῶ καὶ θὰ κάνω τὴ δουλειὰ μου χωρὶς νὰ ξέρετε τί τὰ θέλω, συλλογιζόμενος.

Σκέφτηκα νὰ κάνω ἀρχὴ καὶ νὰ ζητήσω ἀπὸ τὴν ὥρα ἐκεῖνη ἀπὸ κανένα φίλο μου κανένα «ζευγάρι πετοῖα», μὰ ἔχι, πάλι τὸ μεταδρόμια ἂν καταλάβαιναν; Ἐπειτα ἡ «Ἱερὰ Ἱστορία» τῆς Δένης — αὐτὴ δὲν πήγαινε πιά στὸ σχολεῖο — εἶχε κάτι χοντρά πετοῖα, ποὺ ἦταν ἀπέθата. Σὰν τελείωναν δσα πετοῖα βρίσκονταν στὸ σπίτι, ὕστερα θάρχιζα νὰ ξεγελῶ καὶ κανένα συμμαθητὴ μου.

«— Ἀφοῦ ἔχω, εἶπα τελευταία, γιὰ τί νὰ παρακαλέσω;»
 Ὅταν τελείωσε τὸ σχολεῖο, γύρισα στὸ σπίτι. Μὰ τώρα πῆρα τὸν πρὸ συντομο δρόμο. Βιάζομουν νὰ πάω νὰ βρῶ ἐκεῖνη τὴν «Ἱερὰ Ἱστορία» τῆς Δένης μὲ τὰ χοντρά πετοῖα τὰπέθата.

Καθὼς περπατοῦσα βιαστικά-βιαστικά, ἐνοῦσα ἕνα κρῶ πρᾶμα στὸ πέλαμα τοῦ ἀριστεροῦ μου ποδιοῦ. Πρὶν καλοσκεφτῶ τί ἦταν, ἄλλο παρόμοιο κρῶ πρᾶμα στὸ δεξιὸ τὸ πέλαμα. «Μπᾶ, σκέφτηκα, ἔχει νερά ὁ δρόμος καὶ μπήκαν στὰ τσαρούχια μου ἀπὸ τὸ πᾶν μέρος».

Κι' ἀφῆσα ἀμέσως τὸ θριαμβευτικὸ μου περπάτημα μέσ' στὶς λάσπες, κ' ἀρχισα νὰ περπατῶ ἀπὸ πέτρα σὲ πέτρα. Μὰ τώρα ἐνοῦθα νὰ μὸς τρυποῦν οἱ πέτρες τὰ δάχτυλα.

«— Τί γίνεται;» ξανάπα πάλι. Καὶ μὲ κρῶα καρδιά κοίταξα τὰ τσαρούχια μου ἀπὸ τὸ κάτω μέρος.
 Νὰ τὰ δικὰ μου. Τί καλά ποὺ μούχαν

Τὰ χαρτόνια εἶχαν σχιστῇ, κ' ἀνάμεσα ἀπὸ τὶς σχισιές κρυφοκοίταζαν τὰ δάχτυλα.

Νὰ σὰς πῶ τὴν ἀλήθεια, ἐκεῖνη τὴ στιγμὴ δὲν καλοθυμοῦμαι τί εἶπα καὶ τί πέρασε ἀπὸ τὸ νοῦ μου. Ἐνας σφάχτης, τὸ θυμοῦμαι πολὺ καλά, μὸς ἔσφιξε τὴν καρδιά καὶ πικραμένος γύρισα στὸ σπίτι. Μὰ παρηγοριά μονάχα εἶχα: Σὰν περάσῃ κ' ὁ Μάρτης μὲ τὸν κακὸ καιρὸ, συλλογιζόμενος, θάρθῃ ὁ Ἀπρίλης μὲ τὸν καλὸ. Δὲ θὰ μὲ πειράξῃ κ' ἂν ἔχω τὰ τσαρούχια μου σπασμένα.

Κι' ὅταν ἔφτασα στὸ σπίτι, τάκρυφα, γιὰ νὰ μὴν τὰ δῇ ἡ μάννα μου.

Ἐφυγε ὁ Μάρτης μὲ τὰ δῦμα τὰ χιόνια του καὶ τὶς κρῦες τὶς βροχές, κ' ἦρθε ὁ Ἀπρίλης μὲ τὶς ἀνθισμένες μυγδαλιές, μὲ τὶς ἡλιόφωτες μέρες του, μὲ τὰνθισμα τῶν πρώτων λουλουδιῶν καὶ μὲ τὰ χελιδόνια, τοὺς καλοὺς τῆς Ἀνοιχῆς μαντατοφόρους. Ὁψιμὴ ἡ Ἀνοιχῆ, δῦμα κ' αὐτὰ.

Κι' ἐγὼ μέσ' στὰ παιχνιδία ξέχασα τὴν ὑπολοισιά μου. Ἐέχασα καὶ τὴν ἐφευρέσει μου. Καὶ μὲ τοὺς φίλους μου λογάριζα πόσες μέρες ἦταν ἀκόμα γιὰ τὸ Πάσχα. Δώδεκα μέρες θὰ ἔκλεινε τότε τὸ σχολεῖο, καὶ δώδεκα μέρες θὰ χορταίναμε παιγνίδια. Κι' ὁ καθέννας τῆς παρέας μου ἔλεγε πάλι πόσα αὐτὰ γέννησαν οἱ κόττες του «γιὰ τὴν Πασκαλιά» καὶ τί καλά τοὺς ἔταξαν ἀπὸ τὸ σπίτι πὼς θὰ τοὺς πάρουν «γιὰ τὴν Πασκαλιά». Λίγες μέρες ἔλειπαν ἀκόμα γιὰ τὸ Πάσχα, δταν μπόρεσα νὰ πῶ στοὺς συντρόφους μου μὲ χαρὰ κ' ἐγὼ:

— Κι' ἐμένα ἡ μάννα μου θὰ μὸς πάρῃ καινούργια τσαρούχια, κόκκινα, κεντημένα καὶ μὲ φούντες. Θὰ πάρῃ καὶ τῆς Δένης καὶ τοῦ Κωστούλα. Ἐμασε λεφτὰ ἀπὸ τὶς δουλειές ποὺ κάνει. Κι' ἂν φτάσουν τὰ λεφτὰ, θὰ πάρῃ καὶ δικὰ τῆς, εἶπε.

Ὅταν τὸ Μέγα Σάββατο τὸ βράδυ κείνης τῆς χρονιάς πέσαμε νὰ κοιμηθοῦμε λίγες ὥρες ὥσπου νὰ χτυπήσῃ ἡ καμπάνα τῆς Λαμπρῆς, δὲ μπορούσα νὰ κλείσω μάτι.

Τὸ καντῆλι μπροστὰ στὸ εἰκόνισμά μας ἐφεγγε μὲ μιὰ μικρὴ φλόγα σὰν ἄστρο μακρυνό. Ὁ ἀνασασμός τῆς μητέρας μου καὶ τῶν δύο ἀδελφῶν μου ἔδειχνε πὼς εἶχαν ἀποκοιμηθεῖ πιά. Ὅλα θαιμπὰ σεχωρίζουν μέσ' στὸ δωμάτιο μὲ τὸ λίγο φῶς τοῦ καντῆλιου. Νά, στὸν τοῖχο, κρεμασμένα ἀπὸ καρφιά στὴ σειρά, τέσσερα ζευγάρια τσαρούχια. Μὰς προσμένουν νὰ τὰ φορέσουμε καὶ νὰ πάμε στὴν ἐκκλησιά, μόλις χτυπήσῃ ἡ καμπάνα. Ἀργὰ τάφερα μιὰ γειτόνισσα πούχε πάει στὸ διπλάνο χωριό. Ὅλη τὴν ὥρα ἔχω τὰ μάτια μου πάνω τους. Νὰ τὰ δικὰ μου. Τί καλά ποὺ μούχαν

ἔρθει, δταν τὰ φόρεσα. Καὶ γιατί νὰ τὰ κοιτάζω ἀπὸ μακριὰ; Δὲν τὰ παίρνω θὰ τὰ ξαναἰδῶ ἀπὸ κοντὰ; Καὶ σιγά-σιγά. Σιγά-σιγά πῆγα, τὰ ξεκρέμασα, καὶ πάλι πίσω στὸ στρώμα μου μάζῃ μὲ τὰ τσαρούχια. Κόκκινα, μὲ ὄρατα κεντιδία καὶ μὲ φούντες πολὺχρωμες. Ἄς τὰ φορέσω κιόλας, εἶπα, νὰ ξαναἰδῶ πὼς πάνε. Αὐτὴ ἡ δουλειὰ, φόρεσε καὶ κοίταξε, βάσταξε ὥσπου κουράστηκα κ' ἔγειρα νὰ κοιμηθῶ.

Ὅταν χτύπησε ἡ καμπάνα, δὲ μὲ ζύπνησε ὁ ἦχος τῆς ὁ χαρμόσινος, ὁ πασχαλιᾶτικος, ποὺ μὲ τόση λαχτάρα κάθε χρόνο τὸν προσμένω σὰν ἕνα καλομηγητὴ στὸν ὕπνο μου. Δίχως ἄλλο θὰ εἶχα ἀργήσει νὰ κοιμηθῶ, κ' ἔτσι ἔπασα σ' ὕπνο βαθύ. Μὰ μέσ' στοῦ ὕπνου τὰποκόρωμα, χίλια ὄνειρα μὲ τρυμονοῦσαν καὶ μὸς φέρναν τὸ καθένα κ' ἀπὸ μιὰ χαρὰ. Ἡ ἐκκλησιὰ γεμάτη ἀπὸ κόσμο. Ὅλοι κρατοῦσαν λαμπάδες. Κι' ἐγὼ ἀνάμεσά τους περῶ μὲ τὴν ἐργοία μὴ στέξουν κερὰ στὰ τσαρούχια μου. Κι' ὄλοι τὰ κοιτάνε.

Ὅταν γύρισα στὸ σπίτι, εἶδα πὼς κάτω εἶχαν λερωθεῖ ἀπὸ τὰ χρώματα τοῦ δρόμου. Κάθησα στὸ κατώφλι τῆς πόρτας νὰ τὰ καθαρῶσω. Παίροντας μὲ τὸ δάχτυλο σάλιο ἀπὸ τὸ στόμα, τρίβω τὰ χρώματα καὶ τὶς σκόνες. Κι' αὐτὰ λίγο-λίγο καθαρῶνται. Καὶ ξαναγίνονται κόκκινα σὰν πρῶτα. Ἡ μάννα μου μὲ φωνάζει νὰ πάω νὰ φάμε, «Φάτε, δὲν πεινῶ», ἀπαντῶ κ' ἐξακολουθῶ τὴ δουλειὰ μου.

Μέσ' στὸν ὕπνο μου ἀκούω γέλια πάνω ἀπὸ τὸ κεφάλι μου καὶ τὴ φωνὴ τῆς μάννας μου, ποὺ μὲ καλοῦσε νὰ ζυπνήσω. Ἄνοιξα τὰ μάτια. Ἡ Δένη δὲ μπορεῖ νὰ κρατήσῃ τὰ γέλια. Κι' ἡ μάννα μου γελοῦσε καὶ μούλεγε:

— Τί τὰ βαστάς τὰ τσαρούχια στὴν ἀγκυλιά; Δικά σου εἶναι. Δὲ σ' τὰ παίρνομε. Σήκου γρήγορα νὰ προκάνουμε τὸ «Δεῦτε λάβετε φῶς»!

ΑΘΑΝ. Χ. ΠΑΠΑΧΑΡΙΣΗΣ

ΝΕΑ ΘΡΥΨΑΛΑ

Ὅλα τὰ ἔθνη, γιὰ νὰ προκόψουν, πρέπει νὰ βαδίσουν πρὸς τὰ ἔμπρός. Μόνον τὸ Ἑλληνικὸ, λέει, πρέπει νὰ γυρίσῃ πίσω!

Σὲ σφοδρὴ γλωσσικὴ συζήτηση, κάποιος ἔσπασε τὸ κεφάλι τοῦ ἀντίγινωμου. Κι' αὐτὸς, τὴν ὥρα ποὺ τὸ ἔδενε, εἶπε: «Ἡ γλῶσσα κόκκαλα δὲν ἔχει καὶ κόκκαλα τοακίζει...»

Ἄς λένε ὅ, τι θέλουν οἱ εὐπιστοὶ καὶ οἱ δὺπιστοὶ γιὰ τὰ ὄνειρα. Τὸ μόνον βέβαιο εἶναι, πὼς ἕνα ἰδῆ κανεὶς στὸν ὕπνο του πὼς πέθανε, τὸ ὄνειρο αὐτὸ, ἀργὰ ἢ γρήγορα, πάντα μιὰ μέρα θάληθῆψῃ.
 Δ. Γ. Κ.

(*) Φοιτητὴς ἀκόμα τῆς Φιλολογίας, — σήμερα εἶναι καθηγητῆς. — δ κ. Ἄθαν. Χ. Παπαχαρίσης ἐδημοσίωσε στὴ «ἀκρόασι» τοῦ 1920 καὶ 1921 μιὰ σειρά ἀπὸ ἔξη θαυμασιὰ διηγήματα μὲ τὸ γενικὸ τίτλο «Ἱστορίες τοῦ σπιτιοῦ μου». Στὴν ἰδίᾳ σειρά ἀνήκει, καὶ τὴν ἰδίᾳ ἔχει κ' αὐτὸ, ποὺ μὰς τῶσταλα ὁ καλὸς μας φίλος μὲ τὴν ὄρα, γιὰ νὰ στολίσουμε τὸ πασχάλινὸ μας φυλλάδιο. — Σ. τ. Δ.

ΩΣ ΠΟΥ ΝΑ ΒΡΗ ΤΗ ΜΗΤΕΡΑ ΤΗΣ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ από CHARLES RICHTER

— Συνέχεια από το προηγούμενο —

Η μικρή Λεβάντα πήρε και πρόθεσε με το χεράκι της δυο λόγια για την καλή της φιλενάδα.

Η κυρά-Νανού θα κλάψει όταν θα τὰ διαβάσει και θα τὸ πει και τοῦ Δίκ. Ὁ Δίκ όμως δὲν ξέρει ὁ καιμένος νὰ διαβάσει γι' αὐτὸ ἢ μικρὴ Λεβάντα πήρε ἕνα κόκκινο μολύδι κι' ἔκανε ἕνα σχέδιο γι' αὐτὸν, ποὺ ἔπιασε ἐλόκληρη σελίδα. Ὅταν τὸ τελείωσε, τῷδεξε στὸν παπποῦ-Σολομών.

— Μπράβο! εἶπε ὁ γέρος. Ἐνα ὠραίο ἔλατο.

— Ὅχι, παππού! δὲν εἶναι ἔλατο αὐτό, εἶναι ἕνα κλαρί ἀπὸ λεβάντα.

— Μπᾶ! Δὲ μοιάζει και πολὺ...

— Δὲ μοιάζει; τί λές, παππού! Ὁ Δίκ θὰ τὸ καταλάβει μιὰ χαρά!

Κι' ἀλήθεια, ὁ Δίκ δὲν γελάστηκε. Γιατί, βλέπετε, ἡ μικρὴ τὴν σχεδιάσει μ' ἕνα τῆς τὴν καρδιά, κι' ὁ Δίκ διάβαζε με τὴν καρδιά κι' ἔχει με τὰ μάτια.

Μιὰ βδομάδα πέρασε χωρὶς οἱ δυὸ ξένοι νὰ πάρουν καμμιά εἰδηση ὑστερὰ δευτέρη και τρίτη.

Ὁ καιρὸς, ποὺ ἦταν στὴν ἀρχὴ μαλακὸς, χάλασε σιγὰ σιγὰ και τώρα φυσᾷ χειμωνιάτικος ἀνεμὸς ποὺ ἔρχεται ἀπὸ τὴ σκοτεινὴ θάλασσα. Ὁμίχλες περνοῦν ἀπάνω ἀπὸ τὸ ποτάμι και βροχὲς πλημμυρίζουν τὰ χωράφια.

Μὰ ἡ μικρὴ Λεβάντα δὲ φοβάται νὰ βγαίνει ἔξω. Ἐχει συνειθισθῆ ἡ μικρὴ Ἴρλανδέζα στὶς φουρτούνες, και διπλωμένη στὸ σᾶλι τῆς, τρέχει κι' ἀνασαίνει με ἀπόλαυση τὸν ἀέρα ποὺ ροῦχεται ἀπὸ τὰ νοτιὰ και τῆς θυμίζει τ' ἀγαπημένα βουνὰ τῆς.

Ὁ παπποῦς Σολομών πᾶει κι' αὐτὸς κοντὰ τῆς. Ὅχι πὼς τὸν διασκεδάζουν τέτοιοι περιπατοὶ! Θὰ προτιμοῦσε χίλιες φορές νὰ καθῆσαι πλάι στὴ φωτιά και νὰ κοιτάζει τίς φλόγες. Ἀλλὰ ἀφοῦ τὸ θέλει ἡ μικρούλα, πρέπει νὰ τῆς κάμει τὸ χατήρι.

Ἄλλοτε τὸν γυρίζει στὰ χωράφια, τοῦ λέει ὅσες ἱστορίες ξέρει γιὰ τὰ λουλούδια, τὰ πουλιὰ και τίς πεταλοῦδες.

Ἡ μικρὴ τὰ ξέρει ὅλα με τὰ ὄνοματά τους, γιατί ἔζησε πάντα κοντὰ στὴ φύση κι' οἱ γνώσεις τῆς κάνουν τὸ Σολομών νὰ θαυμάζει και ν' ἀπορεί. Αὐτὸς ὁ δυστυχισμένος δὲν τὸ κούνησε; βλέπετε, ποτὲ ἀπὸ τὸ φριχτὸ ἐκεῖνο Χουάιτ Τσάπελ.

Τὴν ἀφήνει λοιπὸν νὰ λείει και νὰ

φλουαρεῖ, μαγεμένος ἀπὸ τὸν ἀγνωστο κόσμο ποὺ ξεσκεπάζεται μπρὸς στὰ ἔκθαμβα μάτια του.

Μιὰ μέρα, μιὰ ταξιδιωτικὴ κούνησε τὸ μαντῆλι τῆς γιὰ νὰ τοὺς χαιρετήσῃ, κι' ἡ μικρὴ Λεβάντα γελάστηκε και νόμισε πὼς ἦταν ἡ πολυπόθητη μαμμιά, φώναξε μ' ἕνα τῆς δυνάμη τῆς και τῆ λαχτάρα τῆς:

— Μαμμιά! Μαμμιά! Μαμμιά!

Και τὸ βράδυ δοκίμασε τὴν ἀπογοήτευση, μόλις κατάλαβε πὼς εἶχε γελαστεί, ὥστε ξέσπασε ξαφνικὰ σὲ λυγμούς, και μόνον ὁ ὕπνος μπόρεσε νὰ τὴν καθησυχάσει.

Ὅσο περὰ ὁ καιρὸς, ὁ Σολομών ἀρχίζει γὰ γίνεται ἀνησυχὸς. Ὅχι πὼς ὁ καιρὸς τοῦ εἶναι βαρετὸς. Ποτὲ του δὲν ἦταν τόσο εὐχарιστημένος ἀπὸ τὴ ζωὴ του, κι' οὔτε τοῦ καίγεται καρφί ἀν ὁ ἄλλος, ὁ Ναθαναηλ, τοῦ πήρε τὸ μάγαζι του και κάνει χρυσὲς δουλειές. Ἀλλὰ ὁ γέρος παρακολουθεῖ τίς ἀγωνίες τῆς μικρούλας και ἀνησυχεῖ ὅσο βλέπει ὅτι ἀργεῖ ἀκόμη ἡ μέρα ποὺ θὰ

« Ἄλλοτε τὸν γυρίζει στὰ χωράφια... » (Σελ. 258, στ. α')

γυρίζει πίσω ἡ μαμμιά, ἐνῶ εἶδε τὸ φακέλλο με τὴ λεβάντα, εἶχε πιστέψῃ πὼς ἡ μέρα αὐτὴ δὲ θ' ἀργοῦσε νάρθει.

Κι' ἀν αὐτὸ ποὺ εἶχε υποθέσει στὴν ἀρχὴ ἦταν ἀληθινὸ; Κι' ἀν...

Ἀλλὰ ὄχι! Ὅσο βλέπει μπροστὰ του τὸ ἀγγελικὸ αὐτὸ πλάσμα, ὁ νοῦς του σταματᾷ και δὲ θέλει νὰ πιστέψῃ σὲ τέτοιο κακὸ. Ἡ μικρὴ Λεβάντα ἔχει δικ.ο. Ἡ μαμμιά θὰ γυρίσει. Χρειάζεται ὑπομονὴ κι' ὁ Θεὸς δὲν ἀφίνει ποτὲ κείνους ποὺ ἐλπίζουν σ' αὐτόν.

Ὅστόσο, οἱ μέρες περνοῦν και φεύγουν και πάντοτε μένουν χωρὶς εἰδήσεις.

Ἡ μικρὴ Λεβάντα ἔλαβε μόνον μιὰ κάρτα, ὅπου ἡ κυρά-Νανού εἶχε γράψῃ καλλιγραφικὰ τὸνομά τῆς. Ὁ Δίκ εἶχε συνεργασθῆ κι' αὐτὸς κι' εἶχε σχεδιάσει κάτι, ποὺ ὁ Σολομών τὸ πέρασε γιὰ ψυροκόκαλο, μὰ ἡ μικρὴ τὸ γνώρισε ἀμέσως: Λεβάντα, δὲν τῆ βλέπετε παππού; Ἀπὸ τότε, τοῦ κάκου περιμέναν.

Και μιὰ μέρα, μιὰ μέρα ποὺ ἦταν περισσότερο κρύο κι' ὀμίχλη ἀπὸ τίς ἄλλες, μιὰ μέρα ποὺ ἡ μικρούλα ἔκλαψε βλέποντας νὰ περὰ ἕνα μεγάλο βαπόρι, μιὰ τέτοια μέρα ἔμελλε νὰ σημάνει ἡ ὥρα, ποὺ τὴν ἤξερε μόνον ὁ Θεός. Οἱ δυὸ ξένοι εἶχαν γυρίσει στὸ σπίτι τους κι' ἡ μικρὴ Λεβάντα ἑτοίμασε τὸ φαγητὸ νωρίτερο ἀπ' ἄλλοτε.

Τελείωσαν τὸ δεῖπνο. Ὁ Σολομών, ξαπλωμένος στὴν πολυθρόνα του, ψήνει κάστανα στὴ φωτιά. Ἡ Λεβάντα κάθεται χέμο κι' ἑτοιμάζεται νὰ τοῦ πει καμμιά ἱστορία.

Ἐξω, βρέχει με τὸ ἀσπί. Ἡ βραδυὰ εἶναι θλιβερὴ κι' ὁ Σολομών συλλογίζεται ὅτι πέρασε ἀδικα κι' ἡ σημερινὴ μέρα.

Ξαφνικὰ, βήματα ἀκούγονται ἔξω, μες στὴ νύχτα. Ποῖς περὰ τέτοια ὥρα; Χωρὶς ἄλλο κανένας θαλασινός, ποὺ γυρνᾷ ἀπὸ τὸ λιμάνι.

Ἡ μικρὴ σηκώνει τὰ μάτια. Ἀλλὰ τὰ βήματα ἀπομακρύνονται, μαζὶ με τὸ φῶς τοῦ φαναριοῦ, ποὺ τρέμει ἀπ' τὸ φύσημα τοῦ ἀνέμου.

Ἀλλ' ἀξάφνα ἀπ' ἔξω φτάνει ἕνας ἦχος, ποὺ κάνει τὴ Λεβάντα νὰ τινάξῃ ἀπάνω μονομιάς. Ὁ Σολομών δὲν προφτάνει νὰ τὴν κρατήσῃ, ἡ μικρὴ ἀνοίγει τὴν πόρτα και κατεβαίνει τὴ σκάλα σὰν τρελλή.

— Ὁ Δίκ! εἶναι ὁ Δίκ! φωνάζει.

Ἐξω, ἀνάμεσα στὴ βουθὴ τοῦ ἀνέμου, ἀκούγεται ἡ παράξενη σφυρίχτρα τοῦ μικροῦ τῆς φίλου.

Ἡ Λεβάντα τράβηξε μόνη τῆς τὴν ἀμπάρρα και τοὺς σύρτες κι' ἀνοῖξε τὰ δυὸ θυρόφυλλα.

— Δίκ! φωνάζει, σὺ σαι;

Και τότε μιὰ γνώριμη σιλουέττα προβάλλει στὴν πόρτα; Εἶναι ὁ Δίκ, βρεγμένος ὡς τὸ κόκκαλο ὁ καιμένος. Ὁ Δίκ, ἦρθε λοιπὸν ὁ Δίκ! Τὰ δυὸ παιδιά φιληθήκαν πολλὰς φορές.

Ὁ Σολομών κατεβαίνει ὑστερα. Φίλησε κι' αὐτὸς τὸ παιδί και τὸ χάιδεψε με ἀγάπη.

Τότε όμως, ὁ Σολομών κι' ἡ μικρὴ Λεβάντα βλέπουν, ὅτι ὁ Δίκ δὲν εἶναι μοναχὸς του. Ἐνας ξένος εἶναι πλάι στὴν πόρτα και τοὺς κοιτάζει χαμογελώντας.

(Ἀκολουθεῖ) ΜΙΧ. Δ. ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΧΡΥΣΟΚΑΡΑΒΟΣ

ἢ ΤΟ ΚΡΥΠΤΟΓΡΑΦΗΜΑ ΤΟΥ ΘΗΣΑΥΡΟΥ

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

Δὲν μπορούσα πιά νὰ μφιθάλω γιὰ τὴν τρέλα του. Ὁ ἄνθρωπος κάτι εἶχε πάθει! Τὸν λυπόμουν κατάκαρα, ἀλλὰ ἐκείνη τὴν ὥρα δὲν μπορούσα νὰ κάνω ἄλλο παρὰ νὰ τὸν ἐπιτηρῶ. Ὅταν τὸν ρωτοῦσα γιὰ τὸν σκοπὸ τῆς παράξενης αὐτῆς ἐκδρομῆς, δὲν μοῦ ἀπαντοῖσε παρὰ μόνον:

— Σὲ λίγο θὰ ἰδῆς... ἔχε ὑπομονή.

Περάσαμε τὸ στενὸ με τὴ βάρκα κι' ἀρχίσαμε νὰ σκαρφαλώνουμε νὰ κόπο στοὺς λόφους τῆς ἀπέναντι ὄχθης. Ἀπὸ ὄσθατα μονοπάτια, μέσα σὲ μιὰ φοβερὴ ἐρημιά, διεθυνόμενα βορειοδυτικὰ.

Ἦταν ἀπὸ δυὸ ὥρες δρόμο, φτάσαμε σ' ἕνα μέρος ἀκόμη πιὸ ἀγριο. Ἦταν μικρὸ ὄροσδιο, στὴν κορφὴ διασπόμενου κι' ἀπότομου βουνοῦ, σπαρμένο με ὀγκόλιθος, ποὺ οἱ περισσότεροι θὰ κατακυλοῦσαν κάτω στὴν κοιλάδα, ἀν δὲν ἦταν τὰ δέντρα νὰ τοὺς κρατοῦν.

Ὁ ἀπαίσιος αὐτὸς τόπος εἶχε και θάμνους τόσο πυκνοὺς και με τέτοια ἀγκάθια, ποὺ θάταν ἀδύνατο νὰ προχωρήσουμε, ἀν ὁ Δίας, κατὰ διαταγὴ τοῦ κυρίου του, δὲν μᾶς ἀνοῖγε δρόμο με τὸ δρεπάνι, ὡς ἕνα γιγάντιο λειριόδεντρο, ποὺ βρισκόταν, ἀνάμεσα σὲ καμμιά δεκαριά βελανιδιές, στὸ κέντρο τοῦ πλατώματος. Τὸ δέντρο αὐτὸ, κατὰ τὸ ὕψος, τὴν ἔκταση τῶν κλαδιῶν και τὴν πυκνότητά του φυλλώματος, ἦταν ἀνώτερο ἀπ' ὅλα ὅσα εἶχα ἰδεῖ ὡς τότε.

Ὅταν φτάσαμε κοντὰ στὴ ρίζα του, ὁ Λέγκραν ρώτησε τὸ Δία ἀν ἦταν ἱκανὸς νὰ σκαρφαλώσῃ ἀπάνω. Ὁ δυστυχισμένος μαῦρος εἶδεῖ στὴν ἀρχὴ ἀπορία, ἔπειτα ἔκαμε τὸ γύρο τοῦ δέντρου και, μετὰ τὴν ἐξέταση αὐτῆ, ἀποκρίθηκε με κάποιον αὐταρέσκεια:

— Μάλιστα, ἀφέντη! Δὲν ὑπάρχει στὸν κόσμο δέντρο, ὅπου νὰ μὴ μπορεί ὁ Δίας ν' ἀνεβῆ!

— Κάμε γρήγορα λοιπὸν, γιατί σὲ λίγο θὰ νυχτώσῃ και δὲν θὰ βλέπουμε τί κανούμε.

— Κι' ὡς ποῦ πρέπει ν' ἀνεβῶ;

— Ἀνέβα πρώτα ὡς τὴν ἀκρὴ τοῦ κορμοῦ και σοῦ λέω. Πάρε μαζὶ σου και τὸν κάραβο.

— Τὸν κάραβο; Ἦ φώναξε ὁ Δίας ὀπισθοχωρώντας με τρόμο; Ὅχι ἀφέντη μου, νὰ ζῆς! Καὶ τί νὰ τὸν κάμω τὸν κάραβο ἀπάνω στὸ δέντρο; Τὸν φοβάμαι κιόλας...

— Ἀν φοβάσαι ν' ἀγγίξῃς αὐτὸ τὸ φύσιο κι' ἀκίνδυνο ζωῆφι, κράτησέ το ἀπὸ τὴν ἀκρὴ τοῦ σπάγου του. Ἀλλοῦ τὴν θὰ μ' ἀναγκάσῃς...

— Ν' ἀνεβῆς τοῦ λόγου σου;

— Ὅχι, παρὰ νὰ σοῦ σπάσω, κακο-

μοῖρην μου τὸ κεφάλι μ' αὐτὴ τὴν ἀξίνα. — Μπᾶ! σὲ καλὸ σου! ἔκαμε ὁ Δίας σὰ νὰ ντράπηκε γιὰ τὸ φόβο του παρὰ σὰ νὰ φοβήθηκε μὴν τοῦ σπάσῃ τὸ κεφάλι ὁ μᾶσσα-ὄθλα. Ἔτσι τῆκα. Ἐγὼ δὲ φοβάμαι. Οὔτε τὸν κάραβο οὔτε τίποτα! Δὲς μου τὸν!

Πῆρε τὸν κάραβο ἀπὸ τὴν ἀκρὴ τοῦ σπάγου κι' ἀρχισε νὰ σκαρφαλώνῃ στὸν κορμὸ τοῦ δέντρου.

Τὸ λείριο εἶναι χωρὶς ἄλλο τὸ μεγαλοπρεπέστερο δέντρο στὰ δάση τῆς Ἀμερικῆς. Ὅσο εἶναι νέο, ὁ κορμὸς του εἶναι λείος· ἀμα γηράσκῃ όμως, ὁ φλοιὸς του γίνεται τόσο τραχὺς και ἀνώμαλος, ποὺ τὸ σκαρφάλωμα σ' αὐτὸν εἶναι πραγματικὸς πολὺ πιὸ εὐκολὸ ἀπ' ὅσο φαινέται. Ἔτσι κι' ὁ Δίας δὲν ἀργησε νὰ φτάσῃ στὴν πρώτη διακλάδωση, σὲ ὕψος ἐξήντα περίπου πόδια.

— Καὶ τώρα ἀπὸ ποῦ νὰ πάω; ρώτησε τὸ Λέγκραν.

— Ἀνέβα ἀκόμα, ἀπὸ τὸ μέρος αὐτοῦ τοῦ μεγάλου κλώνου.

Ὁ Δίας ἐξακολούθησε ν' ἀνεβαίνῃ ὡς ποῦ ἔγινε ἀφαντος μέσα στὸ πυκνὸ φύλλωμα. Κι' ἀπὸ καὶ ξαναρώτησε:

— Πρέπει ν' ἀνεβῶ ἀκόμα;

— Σὲ τί ὕψος βρισκασαί τώρα;

— Πολὺ ψηλά! βλέπω τὸν οὐρανὸ ἀνάμεσα ἀπ' τὰ φύλλα.

— Ἄσε τὸν οὐρανὸ και σκόψε νὰ μετρήσῃς πόσους κλώνους πέρασε;

— Ἐνα, δύο, τρεῖς, τέσσερις, πέντε...

ἔξη κλώνους πέρασα, ἀφεντικὸ!

— Ἀνέβ' ἀκόμα ἕναν!

Σὲ λίγο ἀκούστηκε πάλι ἡ φωνὴ τοῦ Δία ἀπὸ ψηλά.

— Εἶμαι στὸν ἔβδομο!

— Μπράβο! ἀποκρίθηκε ὁ Λέγκραν με διαφάνερη συγκίνηση. Καὶ τώρα προσπάθησε ὅσο μπορείς νὰ φτάσῃς ὡς τὴν ἀκρὴ αὐτοῦ τοῦ κλώνου. Κι' ἀν ἰδῆς ἐκεῖ τίποτα παράξενο, μοῦ τὸ λέε.

Οἱ προσταγές αὐτές εἶχαν διαλύσει και τίς τελευταίες μου ἀμφιβολίες γιὰ τὴ φρενοθλάβεια τοῦ δυστυχισμένου μου φίλου. Κι' ἐνῶ συλλογιζόμουν με τί τρόπο θὰ τὸν ἔκαμα νὰ γυρίσῃ στὸ σπίτι του, νὰ ἡσυχάσῃ, ἀντήχησε πάλι ἡ φωνὴ τοῦ μαῦρου:

— Δὲν μπορῶ νὰ προχωρήσω περισ-

σότερο σ' αὐτὸ τὸ κλαδί! εἶναι ξερό και σαρκιασμένο! — Δοκίμασέ με τὸ μαχαίρι σου, νὰ ἰδῆς, τὸ ξύλο εἶναι ὀλωθροῦ σαπίου; Σὲ λίγο πάλι:

— Τὸ δοκίμασα. Μάλιστα, εἶναι σάπιο. Ἀλλὰ ὄχι ὅσο ἐγώμια. Μοῦ φαίνεται πὼς θὰ μπορούσα νὰ προχωρήσω

« Ὁ ἄνθρωπος κάτι εἶχε πάθει... » (Σελ. 259, στ. α')

ἀκόμα λίγο χωρὶς νὰ σπάσῃ. Μὰ μονάχος μου.

— Τί λέε; Καὶ δὲν εἶσαι μονάχος σου;

— Ἐρχνῆς πὼς ἔχω και τὸν κάραβο; Καὶ ἔρχνῆς τί βάρος ἔχει; Ἄν τὸν ἀφίνα, ὁ κλώνος θὰ μπορούσε ἴσως νὰ βαστάξῃ μόνον τὸ βάρος τὸ δικὸ μου.

— Δὲς ἀνοησίες! Μὴν πετάξῃς, κακόμοιρε, τὸν κάραβο, γιατί σ' ἐπιγίαι!

Ἄν καταφέρῃς όμως νὰ φτάσῃς ὡς τὴν ἀκρὴ τοῦ κλώνου, θὰ σοῦ δώσω ὑστερα ἕνα τάληρο.

— Μὲ τὸν κάραβο;...

— Πάλι τὰ ἴδια! Ναι, με τὸν κάραβο!

— Καλὰ, θὰ προσπαθῆσω. Νά, νά, τώρα ἔφτασα σχεδὸν στὴν ἀκρὴ... Μὰ... ἄχ, Θε μου! τ' εἶν' αὐτὸ ποῦ βλέπω;...

— Ἐ!... τί βλέπετε; ρώτησε ὁ Λέγκραν τρέμοντας ἀπὸ συγκίνηση.

(Ἀκολουθεῖ) Μεταφρ. Ἐμ. Ρ. και Γρ. Ξ.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΥ
(Έθνικόν Ἀριστέϊον Γραμματικῶν καὶ Τεχνῶν)

ΕΝΑ ΠΑΙΔΙ ΜΕ ΤΡΕΙΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΕΣ ΠΡΩΤΟΤΥΠΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ μὲ σκίτσα τῆς δ. ΔΙΔΑΣ ΚΑΡΑΚΑΛΟΥ

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

Ἄλλὰ γιατί ὕστερ' ἀπὸ δυὸ-τρία; Δὲν ἔπρεπε νὰ δοκιμάσω ἀπ' τὸ πρῶτο; Συνηθίζει, μαθαίνει κανεὶς νὰ κολυμπᾷ, ἀν δὲ μπῆ στὸ νερὸ;

Σηκώθηκα θαρρετά, ἀμολύθηκα καὶ δοκιμάσα νὰ περπατήσω... Φυσικά, μὲλις ἔκαμα δυὸ-τρία βήματα, μπροῦμ! κάτω. Γέλασαν οἱ ἄλλοι. Γέλασα κι' ἐγώ. Καὶ σηκώθηκα γελώντας καὶ... γύρισα, θὰ πῆτε, νὰ καθίσω στὴ θέση μου; Καθόλου! Ἐξακολούθησα νὰ περπατῶ.

Ἄν καὶ μὲ πολὺ ἀνώμαλα βήματα, κατάφερα, χωρὶς νὰ ξαναπέσω, νὰ φτάσω ὡς τὴν κουπαστὴ. Ἐκεῖ πιάστηκα λίγο ἀπ' τὰ κάγγελα καὶ πάλι ξεκίνησα. Καί, θὰ τὸ πιστέψετε; Ὑστερ' ἀπὸ δυὸ-τρεῖς τέτοιες δοκιμές, — κι' ἔχ' ἀπὸ δυὸ-τρία ταξίδια, — περπατοῦσα κι' ἐγὼ σάν τοὺς ἄλλους!

Ἄς εἶναι, ὁ χορὸς τοῦ Πάπα δὲν ἐδάσταζε καὶ πολὺ. Ἄμα σκαθαρίζαμε, δηλαδή ἄμα περάσαμε τὸν κάδο, ἡ θαλασσοταραχὴ λιγότεφε, κι' ὡς νὰ φτάζουμε στὴ Γλαρέντζα, εἴχαμε πάλι γαλήνη.

Τὸ βαπόρι ἐστρίψε ἕνα μακρὺ-μακρὺ μῶλο καὶ μπῆκε στὸ ἴσχυο λιμανάκι.

Ὅτε στὴ Γλαρέντζα δὲ θὰ βγαίναμε. Νὰ σὰς πῶ τὴν ἀλήθεια, δὲν εἶχα τόση ἐπιθυμία νὰ ἰδῶ ἀπὸ πῶ κοντὰ αὐτὴ τὴν κωμόπολη, ποὺ τὴν ἔβλεπα δλᾶκερη ἀπ' τὸ βαπόρι. Πρῶτη φορὰ ἀκούγα τὸνομά της, κι' ὁ Φάνης μοῦ εἶπε πὼς ἦταν ἡ Κυλλήνη, ποὺ ἔλεγε ἡ Γεωγραφία μας. Μοῦ φάνηκε σὰ μιά μικρούλα Πάτρα ἢ, καλύτερα, σὰ μιά πατριωὴ γειτονιά. Δὲν ἔβλεπα δηλαδή τίποτα καινούργιο. Καὶ τὸ χωριὸ μου ἀκόμα, ἀν ἦταν παραθαλάσσιο, θάταν μιά Γλαρέντζα.

Κι' ἡ κίνηση στὸ λιμανάκι μικρὴ. Δυὸ μόνον βάρκες ἔφεραν στὸ βαπόρι καμμιὰ δεκαριά ἀνθρώπους καὶ πῆραν ἄλλους τόσους. Ὅτε πράγματα φορτώθησαν πολλὰ, γιατί τίποτα σχεδὸν δὲν εἶχε ἡ Γλαρέντζα νὰ στείλει στὴ Ζάκυνθο.

Μὰς εἶπαν πὼς τὸ καλοκαίρι ἡ κίνηση εἶναι πῶς μεγάλη, γιατί ἡ Κυλλήνη ἔχει ἱαματικά λουτρά καὶ πολλοὶ πηγαίνουν ἐκεῖ νὰ βροῦν τὴν ὕγεια τους, ὅπως στὴν Αἰδηφό, στὴν Ὑπάτη, στὸ Λουτράκι καὶ σ' ἄλλα μέρη ποὺ ὑπάρχουν τέτοιες πηγές.

Ἦταν περασμένο μεσημέρι, καὶ καθήσαμε νὰ φάμε μὲ πῶ ἡσυχία, ὅσο τὸ βαπόρι θάμενε ἀκίνητο στὸ λιμανάκι.

Εἴχαμε πάρει μαζί μας ψητὸ ἀρνί, τυρί, κόκκιν' αὐγά καὶ πορτοκάλια. Οἱ

ἄλλοι ἔφαγον καλὰ ὅπως πάντα. Ἐμένα όμως ἡ τρικυμία μὲ εἶχε ἀνακατώσει καὶ δὲν ἔφαγα παρά λίγες μπουκιὰς μὲ τὸ στανό. Μόνον τὸ πορτοκάλι μ' ἐχαρίστησε. Καὶ θυμοῦμαι ἀκόμα αὐτὴ τὴν εὐχαρίστηση, ποὺ μοῦ ἔδωσε τὸ ζουμερό, τὸ δροσερὸ καὶ μυρωδάτο φρούτο στὸ πρῶτο μου θαλασσινὸ ταξίδι.

Ἀντικρὸ στὴ Γλαρέντζα εἶναι ἡ Ζάκυνθος. Κι' ἀφίγοντας πιά τις δυτικὲς αὐ-

«Στὴ Ζάκυνθο ἔφτανα ἡμέρα...»
(Σελ. 260, στ. β')

τὲς ἀκτὲς τοῦ Μοριά, ἡ «Ἐρμούπολη» ἔβαλε πλώρη γιὰ τὸ νησί.

Σὲ λίγο φάνηκε, σάν ἕνα μεγάλο βουνό, στρογγυλετὸ, μὲ βαθὺ γαλάζιο χρῶμα. Ὅσο πλησιάζαμε, τὸ βουνὸ αὐτὸ ψήλωνε καὶ πρασίνιζε. Κι' ὕστερ' ἀπὸ καμμιὰ ὥρα, εἶδαμε στὰ πόδια του μιά μεγάλη χώρα μὲ πολλὰ ψηλά καμπαναριά.

Στὴν Πάτρα ἔφτασα νύχτα καὶ μπῆκα ἀπ' τὸ σταθμὸ. Στὴ Ζάκυνθο όμως ἔφτασα μέρα καί, ἀπ' τὸ βαπόρι, τὴν ἔβλεπα ὅλη μπροστά μου. Γι' αὐτὸ μοῦκανε τόσο μεγάλη ἐντύπωση. Μὰ ἡ ἀλήθεια εἶναι πὼς δὲν ἔμαιαζε καὶ μὲ τίποτα ἀπ' ὅ,τι εἶχα ὡς τότε ἰδεῖ. Στενόμακρη ἡ πόλη ἀπλωμένη στὴν ἀκρογιαλιά ἀνάμεσα σὲ δυὸ καταπράσινα ἀκρωτήρια, φαίνεται πολὺ πῶς μεγάλη ἀπ' ὅ,τι εἶναι. Στὸ δεξιὸ μέρος ἔχει ἕνα χαριτωμένο βουνό, μὲ τούρλα στὴν κορφή,

— Σκοπὸ τὸ λένε, — καὶ πῶς τῆς ἕνα μακρὺ κίτρινωπὸ λόφο, ποὺ στὴ ράχη του ἔχει κάστρο.

Ἡ «Ἐρμούπολη» μπῆκε στὸ λιμάνι καὶ πλησίασε πολὺ τὴν προκυμαία ἐκαίνη μὲ τις σκάλες, ποὺ ἀπλώνεται ἀπὸ τὴ μιὰν ἀκρὴ τῆς πόλης ὡς τὴν ἄλλη, στολισμένη μὲ μεγάλα κι' ὀμορφα σπίτια.

Μὲ χτύπησε μιά δυνατὴ μυρωδιά λουλουδιῶν. Ἦταν ἀπὸ τὰ κανίστρια καὶ τὰ καλάθια τῶν ζακυνθινῶν ἀνοσιπώληδων, ποὺ εἶχαν ἀνεβῆ πρῶτοι-πρῶτοι στὸ βαπόρι γιὰ νὰ πουλήσουν τὰ μπουκέτα τους.

Ἐνας βαρκάρης, ποὺ γνῶριζε τὸν Πανάγαρη, πῆρε τὰ πράμματά μας. Κατεβήκαμε στὴ βάρκα του. Καὶ μὲ λίγες κουπιές, φτάσαμε σὲ μιά σκάλα καί, πατώντας ἀπὸ βάρκα σὲ βάρκα, — γιατί ἦταν μαζεμένες ἐκεῖ πολλές, — βγήκαμε στὴν προκυμαία, μπροστὰ στὸ Τελωγεῖο.

Περίεργο πρᾶμμα! Ἡ γῆ, κάτω ἀπ' τὰ πόδια μου, κουνιότανε σὰ νὰ περπατοῦσα ἀκόμα στὸ κατάστρωμα τοῦ βαποριοῦ. Κι' ἐπειδὴ εἶχα ἀκούσει πὼς στὴ Ζάκυνθο ἔκανε σεισμούς, ρώτησα τὸ Φάνη μὴν ἔκανε καὶ τὴ στιγμή ἐκείνη κανένα... μικρούλη.

— Ἄ μπά! μοῦ ἀποκρίθηκε σοῦ φαίνεται γιατί εἶσαι ἀπ' τὸ βαπόρι. Θὰ σοῦ περάσῃ.

Ἀλήθεια, ἄμα ἔκαμα λίγα βήματα, ἡ γῆ ἔπαψε νὰ κουνιέται κάτω ἀπ' τὰ πόδια μου...

3. Ἡ φωνὴ τοῦ Φάνη κάνει ἕνα θάμα

Ἦταν ἀπόγεμα ὅταν βγήκαμε στὴ Ζάκυνθο καί, ἐπειδὴ δὲν εἴχαμε κει κανένα κῦρ-Ἠλία νὰ μᾶς περιμένῃ, πήγαμε ἴσως σ' ἕνα μικρὸ ξενοδοχεῖο, ὅπου ὁ Πανάγαρης ἦταν ἀπλῶς «ουστημένος» ἀπὸ τὸν κῦρ-Γιώργη τὸν πατρινὸ.

Τὸ ξενοδοχεῖο αὐτὸ ἦταν σ' ἕνα στενὸ, ἀλλὰ ἔχ' κι' ἀπόκεντρο δρόμο. «Γιοφύρι» λεγόταν ἡ γειτονιά. Καὶ δὲν ἀργήσαμε καθόλου νὰ φτάσουμε ἀπὸ τὴν παραλία, μὲ τὸ βαρκάρη καὶ τὰ παιδιὰ του ποὺ κουβαλοῦσαν τὰ πράμματά μας.

Στὴν «Ἀφθονία» όμως, — ἔτσι λεγόταν τὸ λαϊκὸ ἐκεῖνο ξενοδοχεῖο, — μ' ὅλη τὴ σόσταση τοῦ κῦρ-Γιώργη, δὲν μᾶς δέχτηκαν μὲ πολλὴ προθυμία. Ἐβλεπαν ἕνα γέρο νὰ κουβαλᾷ τρία παιδιὰ, ποὺ δὲ φαίνονταν καθόλου δεκά του, — καὶ τὸ ἕνα μὲ φουσαρμόνια, — ἔβλεπαν τὸ περίεργο δέμα ποὺ σχημάτιζε τὸ λυμένο Πανόραμα, ἔβλεπαν καὶ τὸ «ζωόλασο», κι' ὅλ' αὐτὰ τοὺς γενοῦσαν τὴ δυοσιπία.

Στὴν ἀρχὴ μάλιστα μᾶς εἶπαν πὼς δὲν εἶχαν «κατάλληλη» κάμαρα νὰ μᾶς δώσουν. Ἡ μιά ἦταν πολὺ ἀκριβή, ἡ ἄλλη δὲ μᾶς χωροῦσε. Τελοςπάντων μᾶς ἔφεραν δυοκοιλίες. (Ἀκολουθεῖ)

ΑΘΗΝΑΪΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΟΙ ΑΔΗΘΙΝΟΙ ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΙ

Ἀγαπητοί μου,

ΥΛΛΟΓΙΕΜΑΙ τώρα τὴν ἀπειρη καλοσύνη Ἐκείνου ποὺ ξεφύγησε στὸ σταυρὸ, παρακαλώντας τὸ Θεὸ νὰ συχωρέσῃ τοὺς σταυρωτὰς του, γιατί δὲν ἤξεραν τί ἔκαναν... Ποιὸς ἀνθρώπος εἶδε ποτὲ τόση ἀνεξικακία; Κι' ὁ Χριστὸς ποὺ τὴν ἔδειξε, δὲν ἦταν ἀνθρώπος ἦταν Θεός. Κι' ἔμῳς ὑπῆρξαν ἀνθρώποι ποὺ τοῦ ἔμοιαζαν. Στὴν ἀρχαίότητα, ὁ Σωκράτης. Φαντάζεσθε πῶς ἀνεξικακὸ ἀνθρώπο ἀπὸ τὸ μεγάλο φιλόσοφο ποὺ πῆρε τὸ κῶναιο, γιατί τοῦ τὸ ἐπέβαλλαν οἱ νόμοι τῆς πατρίδας του; Μήπως κι' αὐτὸς δὲν συγχωροῦσε τοὺς διώχτες του, ποὺ ἐπίσης δὲν ἤξεραν τί ἔκαναν;...

Ἦναι μνησικακοί, ἐκδικητικοί, κι' ὅταν ἀκόμα, στὰ βαθύτατα τῆς ψυχῆς τους, μπόρει νὰ ναναγνωρίζουν πὼς ὁ ἔχθρὸς τους ἔχει τὸ δικιο του, γιατί μιά κακία, ἕνα λάθος, ἕνα παράπτωμα, μιά παρανομία δική τους τοὺς τὸν ἔκαν' ἔχθρὸ. Ἀπαράλλαχτα ὅπως κι' ἕνας φονιάς μισεῖ τὸν δικαστὴ ποὺ τὸν καταδικάσει, Ἄλλοι μπόρει νὰ μὴν εἶναι φονιάδες, μισοῦν ὅμως κι' ἐκδικιοῦνται, ὅταν περῶν ἔπ' τὸ χέρι τους, κι' ἐκείνον ἀκόμα ποὺ ἐξέφρασε μιά δυσμενῆ ἀλλὰ δικαίη κρίση γιὰ μιά τους πράξη, γιὰ ἕνα τους ἔργο. Ὁ κοινὸς ἀνθρώπος εἶναι σκληρὰ ἐγωιστής. Τὰ θέλει δλα δικὰ του. Δὲν εἶναι ἱκανὸς νὰ νυφωθῇ οὔτε ὡς τὸν στυχεωδέστερο ἀλτροῦτισμὸ. Μπόρει νὰ ναι καλὸς, δηλαδή νὰ μὴ σοῦ κάνῃ κακὸ, — ἀρνητικὴ καλοσύνη, — ὅσο δὲν τὸν βλάπτει. Τὸν ἔβλαψες, θέλοντας καὶ μὴ, μὲ τὸ δικιο σου ἢ μὲ τὸ ἀδικιο σου; Γίνεται θηρίο!

Ὅλη ἡ διδασκαλία τοῦ Χριστοῦ, κατὰ βάθος, δὲν ἔτεινε παρά νὰ νυφωθῇ τὸν κοινὸ ἀνθρώπο ἀπ' αὐτὰ τὸ χαμηλὸ ἐπίπεδο ὅπου ἠθικῶς, στέκονται καὶ τὰ ζῶα. Δὲν ἔπαυε νὰ συμβουλεύη: ἀγαπάτε τοὺς ἔχθρους σας, κάνετε καλὸ σ' ἐκείνους ποὺ σὰς κάνουν κακὸ, γυρίζετε καὶ τᾶλλο μεγάλο σ' ἐκείνους ποὺ σὰς μπατοῦζουν. Κι' ἡ ζωὴ του δὲν ἦταν παρά ἡ ἐπικύρωση αὐτῆς τῆς διδασκαλίας. Καὶ γι' αὐτὸ μόνον, ὅσοι τὸν ἀγάπησαν, τὸν πίστεψαν, τὸν ἀκούσαν καὶ τὸν μιμήθηκαν, κατόρθωσαν νὰ νυφωθοῦν τόσο ποὺ νὰ φθάνουν σχεδὸν τὴν καλοσύνη τῆ δικῆ του. Τὰ παραδείγματα ἀφθονοῦν στοὺς πρῶτους μεταχριστιανικοὺς χρόνους. Οἱ ἀληθινοὶ Χριστιανοὶ μοίραζαν τότε τὰ ὑπάρχοντά τους στοὺς φτωχοὺς καὶ δὲν ζούσαν παρά γιὰ τοὺς ἄλλους. Συμπονοῦσαν, βοηθοῦσαν, ἀνακαούφιζαν, παρηγοροῦσαν, καὶ προπάντων συγχωροῦσαν. Δὲν καταζῶν νὰ σωθοῦν μόνον αὐτοὶ, ἤθελαν νὰ σώσουν καὶ τοὺς ἀδελφούς τους. Γιατὶ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους τοὺς θεωροῦσαν ἀδελφούς. Γινόταν ἀπόστολοι, κατηχητές, σύμβουλοι, ὁδηγοί, καὶ στὸ τέλος μάρτυρες. «Μιμηταί μου γίνεσθε» εἶχε πεῖ Ἐκεῖνος. Καὶ τὸν μιμοῦνταν ὅσο μπόρουσαν Ἦταν κι' αὐτοὶ μικροὶ Χριστοί... Ἀλλὰ ὅσο προχωροῦμε σὲ χρόνια νεότερα, τόσο σπανιότερα συναντοῦμε τέτοιους χριστιανούς. Ἦρθ' ἡ ἐποχὴ ποὺ ἡ διδασκαλία τοῦ Χριστοῦ ξεχάστηκε, ἡ παρεξηγήθηκε, ποὺ ὁ χριστιανισμὸς κατάντησε τύπος, καὶ ποὺ οἱ ἀνθρώποι, μὲ τὸ σταυρὸ στὸ χέρι, ἢ στὸ στέμμα, ἢ στὴ σημαία, ἔκαναν τὰ μεγαλύτερα κακοῦργήματα! Ἐφτασαν νὰ καίνε ζωντανούς, ἀφοῦ τοὺς ἔκαναν πρῶτα τὰ σκληρότερα βασανιστήρια, τοὺς δυστυχημένους ἐκείνους ποὺ ἀθετοῦσαν ἀπλῶς ἕνα τύπο, ἢ παραδεχόνταν ἕνα

ἔνα μακρὺ κίτρινωπὸ λόφο, ποὺ στὴ ράχη του ἔχει κάστρο. Ἡ «Ἐρμούπολη» μπῆκε στὸ λιμάνι καὶ πλησίασε πολὺ τὴν προκυμαία ἐκαίνη μὲ τις σκάλες, ποὺ ἀπλώνεται ἀπὸ τὴ μιὰν ἀκρὴ τῆς πόλης ὡς τὴν ἄλλη, στολισμένη μὲ μεγάλα κι' ὀμορφα σπίτια. Μὲ χτύπησε μιά δυνατὴ μυρωδιά λουλουδιῶν. Ἦταν ἀπὸ τὰ κανίστρια καὶ τὰ καλάθια τῶν ζακυνθινῶν ἀνοσιπώληδων, ποὺ εἶχαν ἀνεβῆ πρῶτοι-πρῶτοι στὸ βαπόρι γιὰ νὰ πουλήσουν τὰ μπουκέτα τους. Ἐνας βαρκάρης, ποὺ γνῶριζε τὸν Πανάγαρη, πῆρε τὰ πράμματά μας. Κατεβήκαμε στὴ βάρκα του. Καὶ μὲ λίγες κουπιές, φτάσαμε σὲ μιά σκάλα καί, πατώντας ἀπὸ βάρκα σὲ βάρκα, — γιατί ἦταν μαζεμένες ἐκεῖ πολλές, — βγήκαμε στὴν προκυμαία, μπροστὰ στὸ Τελωγεῖο. Περίεργο πρᾶμμα! Ἡ γῆ, κάτω ἀπ' τὰ πόδια μου, κουνιότανε σὰ νὰ περπατοῦσα ἀκόμα στὸ κατάστρωμα τοῦ βαποριοῦ. Κι' ἐπειδὴ εἶχα ἀκούσει πὼς στὴ Ζάκυνθο ἔκανε σεισμούς, ρώτησα τὸ Φάνη μὴν ἔκανε καὶ τὴ στιγμή ἐκείνη κανένα... μικρούλη. — Ἄ μπά! μοῦ ἀποκρίθηκε σοῦ φαίνεται γιατί εἶσαι ἀπ' τὸ βαπόρι. Θὰ σοῦ περάσῃ. Ἀλήθεια, ἄμα ἔκαμα λίγα βήματα, ἡ γῆ ἔπαψε νὰ κουνιέται κάτω ἀπ' τὰ πόδια μου... Ἦταν ἀπόγεμα ὅταν βγήκαμε στὴ Ζάκυνθο καί, ἐπειδὴ δὲν εἴχαμε κει κανένα κῦρ-Ἠλία νὰ μᾶς περιμένῃ, πήγαμε ἴσως σ' ἕνα μικρὸ ξενοδοχεῖο, ὅπου ὁ Πανάγαρης ἦταν ἀπλῶς «ουστημένος» ἀπὸ τὸν κῦρ-Γιώργη τὸν πατρινὸ. Τὸ ξενοδοχεῖο αὐτὸ ἦταν σ' ἕνα στενὸ, ἀλλὰ ἔχ' κι' ἀπόκεντρο δρόμο. «Γιοφύρι» λεγόταν ἡ γειτονιά. Καὶ δὲν ἀργήσαμε καθόλου νὰ φτάσουμε ἀπὸ τὴν παραλία, μὲ τὸ βαρκάρη καὶ τὰ παιδιὰ του ποὺ κουβαλοῦσαν τὰ πράμματά μας. Στὴν «Ἀφθονία» όμως, — ἔτσι λεγόταν τὸ λαϊκὸ ἐκεῖνο ξενοδοχεῖο, — μ' ὅλη τὴ σόσταση τοῦ κῦρ-Γιώργη, δὲν μᾶς δέχτηκαν μὲ πολλὴ προθυμία. Ἐβλεπαν ἕνα γέρο νὰ κουβαλᾷ τρία παιδιὰ, ποὺ δὲ φαίνονταν καθόλου δεκά του, — καὶ τὸ ἕνα μὲ φουσαρμόνια, — ἔβλεπαν τὸ περίεργο δέμα ποὺ σχημάτιζε τὸ λυμένο Πανόραμα, ἔβλεπαν καὶ τὸ «ζωόλασο», κι' ὅλ' αὐτὰ τοὺς γενοῦσαν τὴ δυοσιπία. Στὴν ἀρχὴ μάλιστα μᾶς εἶπαν πὼς δὲν εἶχαν «κατάλληλη» κάμαρα νὰ μᾶς δώσουν. Ἡ μιά ἦταν πολὺ ἀκριβή, ἡ ἄλλη δὲ μᾶς χωροῦσε. Τελοςπάντων μᾶς ἔφεραν δυοκοιλίες. (Ἀκολουθεῖ)

Ἦταν ἀπόγεμα ὅταν βγήκαμε στὴ Ζάκυνθο καί, ἐπειδὴ δὲν εἴχαμε κει κανένα κῦρ-Ἠλία νὰ μᾶς περιμένῃ, πήγαμε ἴσως σ' ἕνα μικρὸ ξενοδοχεῖο, ὅπου ὁ Πανάγαρης ἦταν ἀπλῶς «ουστημένος» ἀπὸ τὸν κῦρ-Γιώργη τὸν πατρινὸ. Τὸ ξενοδοχεῖο αὐτὸ ἦταν σ' ἕνα στενὸ, ἀλλὰ ἔχ' κι' ἀπόκεντρο δρόμο. «Γιοφύρι» λεγόταν ἡ γειτονιά. Καὶ δὲν ἀργήσαμε καθόλου νὰ φτάσουμε ἀπὸ τὴν παραλία, μὲ τὸ βαρκάρη καὶ τὰ παιδιὰ του ποὺ κουβαλοῦσαν τὰ πράμματά μας. Στὴν «Ἀφθονία» όμως, — ἔτσι λεγόταν τὸ λαϊκὸ ἐκεῖνο ξενοδοχεῖο, — μ' ὅλη τὴ σόσταση τοῦ κῦρ-Γιώργη, δὲν μᾶς δέχτηκαν μὲ πολλὴ προθυμία. Ἐβλεπαν ἕνα γέρο νὰ κουβαλᾷ τρία παιδιὰ, ποὺ δὲ φαίνονταν καθόλου δεκά του, — καὶ τὸ ἕνα μὲ φουσαρμόνια, — ἔβλεπαν τὸ περίεργο δέμα ποὺ σχημάτιζε τὸ λυμένο Πανόραμα, ἔβλεπαν καὶ τὸ «ζωόλασο», κι' ὅλ' αὐτὰ τοὺς γενοῦσαν τὴ δυοσιπία. Στὴν ἀρχὴ μάλιστα μᾶς εἶπαν πὼς δὲν εἶχαν «κατάλληλη» κάμαρα νὰ μᾶς δώσουν. Ἡ μιά ἦταν πολὺ ἀκριβή, ἡ ἄλλη δὲ μᾶς χωροῦσε. Τελοςπάντων μᾶς ἔφεραν δυοκοιλίες. (Ἀκολουθεῖ)

Χριστὸς Ἀνάστη!

ΦΑΙΔΩΝ

ΜΑΓΙΚΗ ΕΙΚΟΝ

Ὁ γέρο-Θωμᾶς, ὁ πλανόδιος πωλητὴς παικνιδιῶν, κατέβαινε τὸ δρόμο τοῦ χωριοῦ διαλαλώντας τις κούκλες καὶ τὰ τόπια του.

Μὰ τί τρέχει σήμερα; λέει σὲ λίγο πῶς ναι τὰ παιδιὰ ποὺ ἔρχονται πάντα νὰγοράσουν κατὶ; μὴ δὲν μάκουσαν; Ἄ, μπά, πολὺ καλὰ τὸν ἀκούσαν; ἀλλὰ κούφτηκαν τὰ διαβολάκια γιὰ νὰ δοῦν τί θὰ κάνῃ ὁ κῦρ-Θωμᾶς. Τὰ βλέπετε: Ἐξὴ εἶναι.

ΠΙΚΜΑΝ

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΣΤΙΚΟΥΡΗΜΑΤΑ

ΦΤΑΝΕΙ ΑΥΤΟ...

Βασιλικές δέν πόθησα
τιμές στεφανοφόρες
του Κενήρα τα τάλαντα
κι' άσμησάτο σπαθί,
και μήτε Ηράκλεια δύναμη
και νίκες θαφνοφόρες,
Κι' οδδὲ τὴν ὄρια ζήλεφα
τῷ Ἀντίνοῦ τῆ μορφή.

Παλάτια χρυσοστόλιστα...
και δὲν φθονῶ κανένα:
στὸ κῆμα του τὸ πέλαγο
τὰ δέχεται ὀλ' αὐτὰ,
ἀνόητοι πόθοι ἐφίμεροι,
κίστρα θεμελιωμένα
στὴς θάλασσας τῆν ἄβυσσο,
πάνου στὴν ἀμμουδιά.

Και τῆς πλατάνας εὐκολο
τὸ σπασίμο, τὸ ὄμμα
σάν με μανία τῆς εἴχνηται
μὲ λύσσα, ὀρμητικὸ...
...Πᾶς, ψυχῆ, τὸ δρόμο σου,
ἀγνοῶ, τρισάκω θέματα
τῆς φύσης... Φθίνει αὐτὸ!
Ἀνθισμένη Ἀμυγδαλιά

ΠΡΩΤΗ ΑΠΟΓΟΝΤΕΥΣΗ

— Δὲν τὴ θέλω, νά! Νά φύγη
ἀπὸ δῶ!

Προσμένον μπουρμπουτα πάνω
στὸν καναπέ, ὁ Τοτός κλαίει
πικρά, κλαυσιώντας ἀλύπτητα μὲ
τὸ πεισματάρικο ποδαράκι του
τὰ μαξιλάρια τοῦ καναπέ. Καί
κλαίει, κλαίει...

Πρὸ ἡμερῶν παρατήρησε ὁ
Τοτός μὲ ἀσυνήθιστη φασαρία
στὸ σπίτι. Πρῶτα-πρῶτα, δὲν
τὸν χάδευαν πιά ὅπως πρῶν. Ἡ
μαμμά του εἶναι λιομῆ, δὲν ὀ-
ποφέρει τὸν παραμικρὸ θόρυβο.
Ὁ μπαμπᾶς του εἶναι νευρικός,
ἡ νταντὶα του ἀπότομη. Ὅταν σὲ
κοντινιστὸ του ἀλογάκι μορεῖ
νάνεβη και γ' ἀναστατάση τὸ
σπίτι, οὐτε στὸν κῆπο νὰ μαζέ-
ψῃ τοὺς φίλους του, ὅπως ὀ-
νομάζει τοὺς μορτάκους τῆς γει-
τονιάς γιὰ νὰ παῖξουν κλέφτες
κι' ἀστυνόμους. Τὴ κατάσταση
εἶναι αὕτη; τὸν Τοτό, καλὲ, τὸν
μονάκριβο τῆς μαμμᾶς του, τὸν
παραμελοῦν ἔτσι; Τὴ νὰ τρέξει,
δὲν ἄργησε νὰ τὸ μάθῃ. Ἀπὸ
τὴν ἀφιξη μιᾶς πελώριας γυναι-
κας πού τὴν ἐφώναξαν παραμύ-
να, κατὰλαβὲ ὁ Τοτός πῶς ἡ
μαμμά του θὰ τοῦ χάρισῃ ἕνα
ἀδελφάκι. Τὴ χαρὰ! Ὁ παῖξ
μαζὶ του και, φυσικά, ὁ «Πολύ-
καρπος θὰ κἀνῃ ὀ.πὶ θέλει ὁ Το-
τός». Γιατί, μὲ τὸ πείσμα χδε-
μένου παιδιοῦ, ὁ Τοτός ἐδήλω-
σε στὴ μαμμά του: «Θά τὸν βγά-
λωμὲ Πολύκαρπο τὸν ἀδελφό
μου, ἀκούσε, μαμμά!»

Ἐπιτέλους τὸ μωρὸ ἐφθασε.
Ἡ χοντρὴ γουνοῦ ἤρθε νὰ πᾶ-
ρὸν Τοτό γιὰ νὰ δῆ τὴν ἀ-
δελφούλα του! «Κορίτσι εἶναι;»
φώναξε ἀπελπισμένος ὁ Τοτός,
και κατσοφιασμένος, πήγε στὴν
κάμαρα τῆς μαμμᾶς του κι' ἔ-

τρῆξε νὰ τὴν φιλήσῃ.
Μὰ ἡ νταντὶ τὸν σταμάτησε:
«Ἡ μαμμά εἶναι κουρασμένη, δὲν
πρέπει νὰ τὴν ἀνησυχῆσῃ ὁ Το-
τός! Λίγο πιά μακρὸ εἶναι τὸ
κρεβατῆκι τοῦ μωροῦ.»

Εἶναι ὀμορφὴ τουλάχιστο,
σὲν τὰ κορτσάκια τοῦ παρκου;
«Ἐχει ξανθὲς μπουκλίτσες και γα-
λανὰ μάτια: Ἐρεῖ ἀγγλικὰ σάν
τις μικρὲς φίλες τοῦ Τοτού;»
«Ἄνοιξε δειλὰ τὴν κουκουμπέρα
γιὰ νὰ τὴν δῆ, και, φίλη! εἶδε
ἕνα ζαρωμένο κόκκινο μουτράκι,
ἕνα κεφαλάκι χωρὶς μαλλιά! Ὅ-
τε γαλανὸ μάτια, οὐτε τίποτα!
Ἐντούτοις, μ' ὀλη τὴν καλὴ θέ-
ληση, ἔσκυψε ὁ Τοτός νὰ τὴ φι-
λήσῃ, και τῆς πῆ καλλιμέρα. Ἡ ἄ-
λλὰ μιὰ φοβερὴ στιγνίλη, τὸν ἔ-
κανε νὰ ὀπισθοχωρήσῃ. Ἡ ἀδελ-
φούλα ζάρωσε περισσότερο τὸ
πρόσωπο, ἀνοιξε τὸ στόμα, κι'
ἔκανε οὐάα! οὐάα!

— Χαρὰ στὴν ὀποδοχὴ! Ὅυτε
ἐγγλέζικα δὲν ἔξερε!
Κι' ἔξαφρονῶν τώρα, ὁ Τοτός
φρέγει τρέχοντας, κέρπει ἀπάνω
στὸν καναπέ, και ἀπελπισμένος
ἀρχίζει τὰ κλάματα! Πᾶνε ὀ-
λα τὰ ὀνειρά του! Ὅυτε Πολύ-
καρπος, οὐτε μπουκλές, οὐτε
γαλανὰ μάτια, οὐτε ἀγγλικὰ! Σὲ
μιὰ στιγμὴ χάθηκαν ὀλα! Κι' ὁ
Τοτός κλαίει, κλαίει...
Κλαίει γιὰ τὴν πρῶτὴ ἀπογοή-
τευση πού τοῦδινε ἡ ζωὴ!

Παπαρούνα

ΤΟ ΧΙΟΝΙΣΜΕΝΟ ΧΩΡΙΟ

Ἦταν ἡ ὄρα ἐπὶ τὸ πρῶτὸ
πού φτάσαμε, μὲ τὸ τραῖνο, στὸ
μικρὸ ἄσπρο χωριουδάκι τῆς Ἀ-
τικτῆς. Πηδήσαμε μὲ χαρὰ ἕνας
ἕνας ἀπ' τὸ βαγόνι και σὲ λίγο
τὸ τραῖνο προχώρησε γι' ἄλλο
χωριό. Μέσα στὸ βαγόνι, ἀλή-
θεια, τί γέλια πού κανάμε λέ-
γοντας ὀστᾶ! Ἀφροῦ βγήκαμ'
ὀμως στὸ σταθμὸ, ἔπρεπε, γιὰ ν'
ἀναβῆμὲ στὸ χωριουδάκι μὲ τὰ
λίγα κάτασπρα σπιτάκια του και
μὲ τὰ πρασινοῦλα πεδῆκα του,
νὰ τραβήξουμε μιῆ ὄρα δρόμο.
Τὴ κρῖο, Θέ μου! Ἄερας δυνατὸς
κόντευε νὰ μᾶς πετάξῃ χάμου.
Οἱ μεγάλοι ὀλοι περπατοῦσαν
γρήγορα-γρήγορα, μὲ σηκωμέ-
νους τοὺς γυακάδες ἀπ' τὰ παλ-
τά τους και μὲ σκουπίζοντας ὀλη
τὴν ὄρα τις μύτες τους μὲ τὰ
μαντήλια.

Ἐμεῖς τὰ παιδιά, τρέχοντας
γιὰ νὰ ζεσταθοῦμε και φκιάνον-
τας μπάλες μὲ τὸ χιόνι, κρυβό-
μασε πίσω ἀπὸ κάτι ὀμορφὴ
ἀσπρισμένα δέντρακια, γιὰ νὰ
μὴ μᾶς πετυχαίνουν οἱ μπαλιές
στις μύτες μας και τις κοκκινί-
ζουν.

Ἦταν ὀρχές τοῦ Φεβράρη
και μάλιστα ἡ ἐποχὴ πού εἶν'
ἀνθισμέγες ὀλες οἱ μυγδαλιές.
Αὐτὲς οἱ κάτασπρες νυφοῦλες
δὲν φοβοῦνταν ὀραγε μὴ τις
χαλάσῃ ἡ βαρχειμαγιά, πού βια-
στηκαν τόσο πολὺ ν' ἀνθίσουν;

Ἄλθθθθθ! πῶς δὲν τις καιεῖ
ὀ πάγος; Ἄλλὰ ἔχασα! Ἡ μυ-
γδαλιὰ εἶν' ἡ μικρὴ βασιλοπούλα
τοῦ χειμῶνα.

Προχώρησαμε κάμποσο κι' ἔ-
πειτα ἀπὸ λίγ' ἀκούα λεπτὰ,
φτάσαμε στὸ σπίτι τοῦ προέδρου
τοῦ χωριοῦ. Ἐκεῖ μᾶς ἔχουν ἔ-
τοιμο πρόγευμα: γάλα, γιουρτί,
τυρί, αὐτὰ φρέσκα-φρέσκα και
διάφορα ἄλλα. Στραθῆκαμε στὸ
φαί σά και εἰμαστε ἕνα μῆνα
νησιωτά. Μὰ τί ὀρεξὴ ἦταν ἔ-
κνινη! Ἄλθθθθθ, πόσο ἀναξω-
γονεῖ ὁ καθαρὸς ἄερας τῆς ἔξω-
χῆς, και πόσο εὐχάριστη εἶναι ἡ
χωριάτικὴ ἡσυχὴ ζωούλα!

Καθισμένοι γύρω- γύρω στὸ
παράγῳνι, και πίνοντας κρασάκι
οἱ μεγάλοι, κι' ἔμεῖς τὰ παιδιά
σγαλλίζοντας τὴ φωτιά, περνοῦ-
σε λίγο λίγο ἡ ὄρα. Τὸ μεσημέ-
ρι, ἀφροῦ φάγαμε ἕνα ὄρατο ψη-
τὸ ὀρνάκι στὸ φούργο, τραγου-
δήσαμε κάμποσο και πῆραμ'
ἔπειτα τὸ δρόμο γιὰ τὸ δάσος
τοῦ χωριοῦ.

Τὴ μαγεῖα! Μόνον τὸ ψιθύρι-
σμα τῶν πεύκων ἀκουγότανε,
σάν κάτι μαγικὸ νὰ μᾶς ἔλεγε
πῶς εἶχε ἡ Φύση. Αὐτὸ τὸ δάσος
εἶναι χωρισμένο ἀπὸ μιὰ μεγάλη
χαράδρα, πού μέσα κυλάει νερὸ,
πού λυώνει ἀπὸ τοὺς πάγους στὰ
βουνα. Κι' ἐν' ἀκόμα παραῆνο!
Τὸ ἕνα βουνὸ ἀπ' τὴν ὀριστερὴ
μεριά ἦταν γεμάτὸ δέντρα, ἐνῶ
ἄλλο ἀπ' τὴ δεξιὰ ἦταν ὀλο
βράχους κι' ἀγριολούλουδα.

Κατεβήκαμε κάτω στὴ χαράδρα
και σταθήκαμ' ὀλα σὲ μιὰ στά-
σι προσοχῆς. Μιὰ νεκρικὴ σιγὴ
βασίλευε παντοῦ κι' ἀκουγες μόν-
οι, μὲ κάποια εὐχαριστήρη ἄλλα
και φόβο μαζὶ στὴν καρδιά σου,
τὸ ἤρεμο γαργάρισμα τοῦ νεροῦ
και τὸ βούϊσμα τῶν πεύκων. Μιὰ
ἀνατριχίλα διαπρόναγε τὸ κορμί
και δὲν μποροῦσαμε νὰ συγκρα-
τήσομε ὀλοι μας, μικροὶ και
μεγάλοι, ἕνα ἄ! θαυμασιοῦ πού
μᾶς ἔφωγε, και ὑψώνοντας τὰ
μάτια μας στὸν ὀργανό, δοξάσα-
με τὸ Δημιουργὸ τοῦς

Συλλαβωμένη Νύκτη

ΤΟ ΚΑΝΑΡΙΝΙ ΜΟΥ

Καθόμουν μὲσ' ἀπὸ τὰ τζάμια,
ἀφίνοντας τις σκέψεις μου νὰ πε-
τοῦν ἐδῶ κι' ἐκεῖ. Ὁ καιρὸς ἦταν
ὀμυχλόδης. Ἦμουν νευριασμένη
χωρὶς νὰ ἔξερω τὸ γιατί. Σηκώ-
θηκ' ἀπ' ἐκεῖ, πήγα και κάθι-
σα μπερὲ στὸ γραφείο μου μὲ τὰ
δύο χέρια στὸ κεφάλι. Κοίταξα
γύρω-γύρω και τὸ βλέμμα μου
σταμάτησε σ' ἕνα πουλάκι βαλ-
σαμαρμένο, ἕνα κίτρινο καναρίνι,
πού ἦταν ἀπάνω σ' ἕνα τραπέ-
ζάκι.

Ὁ παλιὸς μου σύντροφος! Ση-
κώθηκα, τὸ κλησίασα, τὸ ἀπα-
ξα νευρικά στὰ χέρια μου και τὸ
φιλήσα. Τὸ κοίταξα, και τότε
ὀλη του ἡ ιστορία ξετυλίχθηκε
μπέρος μου σάν ταινία κινηματο-
γράφου. Θυμῆθηκα πῶς μὲ τὸ
χάριος ἡ θεία μου, και πῶς δὲν
ἄφωνα ἄλλον νὰ τὸ περιποιηθῇ.
Θυμῆθηκα ἀκόμα τὸν τραγικὸ
του θάνατο: Ἐνα μεσημέρι τοῦ

καλοκαιριοῦ τὸ εἶχα στὸ μπρῶ-
κόνι, κι' ἐγὼ ἀπὸ μέσα διάβαζα
'Αφοσιωμένη εἶσαι στὴν ἀνάγνω-
ση, τὸ ἔχασα. Ὅταν τὸ θυμῆ-
θηκα, ἦταν ἀργά! Πῆγα και τὸ
βλέπω! τὸ πουλάκι βουτηγμέν-
μέσα στὸ νερὸ και φόβιο! Κατὰ
λαβὰ τί εἶχε συμβῆ! Ὁ ἥλιος
εἶχε πᾶσι ἐνταρμεταῦ ἀπὸ ἐκεί
και τὸ εἶχε σκάσει. Ἄδικα ἔπα-
σε και στὸ νερὸ ἀκόμα γιὰ ν'
σωθῆ! δὲν μπόρεσε νάνθεξῃ. Ἐ-
κλαψα! ἔκλαψα! κι' ἐπειδὴ δὲ
μποροῦσα νὰ τὸ χωριστῶ, τὸ βαλ-
σάμουσα. Καί τώρα σὲ μελαγχ-
λία μου μὲ συντρεφεῖς, διασῶ-
ταν ζεῦσε μὲ τὸ κελάιδιμά τοῦ
Φεωχὸ πουλάκι!... τὸ φῶς
σὰ ἄλλῃ μιὰ φορὰ, και κρατοῦ-
τας τὸ στὰ χέρια κάθησα σὲ μιὰ
πολυθρόνα. Καί δὲν σηκώθηκα
παρὰ μόνον σάν ἤθεῖ ἡ μικρὴ
μου ἀδελφῆ, και μὲ ἔξυπνησε μὲ
τὴ φωνίτσα τῆς ἀπ' τις βαθύ-
μου σκέψεις. Ἐγγλέζικα

ΤΟ ΜΑΓΙΚΟ ΒΟΤΑΝΙ

Ἦταν μιὰ γλυκιὰ μέρα τοῦ
'Ιουνίου. Ἐλαφρὰ φυσούσε τὸ
γεράκι κι' ἐπαῖξε μὲ τις ὀλόχες
σῆς τοῦ ἡλίου, πού γελοῦσε, ἀ-
κτινές.
Δυὸ χωριανές, πού ἀπὸ πρῶ-
τος εἶχαν τραυήσει τις μηλιές
τους, ὄταν πιά τὸ ἄσπρο τῆς ἡμέ-
ρας φόνιξε μεγαλόπρεπο σάν
ὀριζόντιο, ἔβαλαν τὰ μῆλα του
χωριστὰ ἡ κάθε μιὰ, σ' ἕνα καλά-
θι και τραβήξαν κατὰ τὴν πόλη
γιὰ νὰ τὰ πουλήσουν.

Στὸ δρόμο, ἐκεῖ πού περπα-
τοῦσαν μαζὶ, ἡ μιὰ ὀλο μου-
μούρισε και βόγγαξε: ἡ ἄλλη, ὀ-
κεναντίας, γελοῦσε και χαροῦστε.
— Πού βράικει τέτοια ὀρεξῆ
ρωτᾶ ἡ πρῶτη. Ἐαφρὸ πῶς τὴ
καλαθὶ σου εἶναι πιά βαρὺ ἀπὸ
τὸ δικὸ μου, κι' οὐτε εἶσαι πιά
δυνατῆ.

— Ἐχεις δίκιο, ἀπάντᾷ ἡ ἄ-
λλη. Μὰ ἐγὼ ἔροῦξα μέσα σὲ
καλάθι μου ἕνα μαγικὸ βοτάνι
πού ἔλαφροῦνε κάθε βάρος.

— Καί πού βρήκες αὐτὸ
βοτάνι; ρωτᾷ μὲ θαυμασμὸ ἡ
πρῶτη.

— Γιὰ τὸ βοτάνι αὐτὸ δὲν ἔ-
ρω τίποτα ἄλλο ἀπὸ τὸ ὄνομά
του: τὸ λένε Ἰ. Υ. Π. Ο. Μ. ἦ.

(Μετάφρ. ἀπὸ τὸ Ρουσσὸ)

Μιχαὴλ ὁ Καλαφῆτης

ΑΠὸ ΤΑ ΦΑΙΔΡΑ

Ο ΟΥΡΑΝΟΣ ΤΟΥ ΑΟΝΑΙΝΟΥ

Ὁ οὐρανὸς τοῦ Αοναίνου εἶ-
ναι σχεδὸν πάντοτε μαῦρος ἀπὸ
ὀμίχλη και ἀπὸ καπνὸ.

Ἐνας κρέσθης τῆς Ἰσπανίας
πού κάθησε ἐκεῖ ἔξη μῆνες
χωρὶς νὰ ἰδῇ ποτὲ τὸν ἥλιο, εἶπε
ὀταν ἔφωγε, στοὺς λόρδους πού
εἶχαν πᾶσι νὰ τοῦ εὐχρησθῇ
καλὸ ταξίδι:

— Σᾶς παρακαλῶ, κύριοι, δῶ-
στε τὰ σῆθη μου στὸν βασιλέα
και χαιρετήστε τὸν ἥλιο ἐκ
μῆρους μου. Ὅταν θὰ τὸν ξανα-
ἰδῆτε.

(Απὸ τὸ Γαλλικὸ)

Ἀντιγόνη

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ἡ μικρὴ Ἑλλη, γυρίζοντας
ἀπὸ τὴν Ἀνάσταση κατενθου-
σιασμένη:
— Πᾶς, μπαμπά, και αἰριο;
(Γεγονός)

Ἡ Ἄλτσα ἔχει τὴ γιορτῆ της, ὁ
θεῖος της τὴν εὐχεται:
— Χρόνια πολλὰ και καλὰ
μυαλά.

Κι' ἐκείνη:
— Εὐχαριστῶ, θετε μου! ἐπί-
σης!
Μαγιάτικη Ἄδρα

— Γιατί, μαμμά, ὄταν βρέχει,
δὲ βγαίνει ἥλιος;
— Ὁ μικρὸς Περικλῆς πετιέται:
— Δὲν καταλαβαίνεις; Δὲν τὸν
ἀφίνει ὁ Θεός, γιὰ νὰ μὴ βρα-
χῆ και σβῆσει.

Φασαρία

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΦΑΣΙΣ»

Ἀθήναι, 42 ὀδὸς Εὐριπίδου
τὴν 28 Ἀπριλλίου 1929

Τὸ φυλλάδιο τοῦτο θὰ τὸ λάβετε
μὲ τις καρμπάνες τῆς Ἀναστάσεως.
Εἶναι, καθὼς βλέπετε, καί γυρτόν.
Ὅλη του ἡ ὀλη, ἐκτός ἀπὸ τις
ἀνέχειας, εἶναι πασαλιγῆ, — ἀκόμα
καὶ τὸ Παϊδικὸ Πνεῦμα! (Ἀλήθεια,
καὶ μὲ τὸς τετακίε και ἔχασα νὰ
τὸ ὀπογράψῃ; . . .) Λοιπὸν, μὲ τ'
φῶρι τοῦτο φυλλάδιο στέλνω σ' ὀ-
λα τὰ Διαπλάσσοῦλα και τὸ φιλ-
τῆς Ἀγᾶθης. Νὰ ζήσετε, καλὰ μου
παιδιά. Χριστὸς Ἀνάστη!

Ὁ Ἀγανίος πάλι στις δόξες του.
Τὸ ἐρχόμενο φυλλάδιο θάνα ὀλο
σχεδὸν μακρμένο μὲ ταποτελέματα
τῆς 38ης Κυριακῆς, πού τὰ φῶρα
ἀπατέλους ὁ ψυχολόγος μου. . . Εἶ-
ναι ὀμως μιὰ Κυριακὴ πού, καθὼς
σὰς εἶπα, θάρρησῃ ἐποχῆ! Στοιχί-
ται κι' ἀπὸ πολὺ ὀμορφὸ σκίτσο
τοῦ κ. Βάττη, καθὼς κι' ἀπὸ με-
ρικὰ πού συνόδεσαν ἀπαντήσεις,
καρμηνὰ ἀπὸ Διαπλάσσοῦλα.

Μὲ μεγάλη χαρὰ και περηφάνια
σὰς ἀναγγέλλω τὴν ἐπιτυχία τοῦ ὀ-
γαπητοῦ μου φίλου και συνεργάτη
κ. Μιχ. Δ. Στασινοπούλου στὸν δια-
γωνισμὸ γιὰ τὴν πρόσληψη Εἰσηγη-
τῶν ἀπὸ νεοσώστατο Συμβούλιο τῆς
Ἐπικρατεῖας, Διαγωνισθῆναι ἔκατο,
— ὀδικατορὸς τῆς νομικῆς, δικηγό-
ρος, δικαστὲς ἀκόμα, — γιὰ νὰ μποῦν
μόνο δέκα. Κι' ὁ κ. Στασινοπούλος
ἤλθε πρῶτος. Ἐπιτυχία μιὰ φορὰ,
ἔ; Ἐγὼ ὀμως τὴν περίμενα, γιατί
ἔπερα καλὰ τὴν ἄρτια ἐπιστημονικὴ
κι' ἐγκυκλοπαιδικὴ μόρφωσὴ του.
Και μπορεῖ, ἀλήθεια, νὰ χρησιμεῖ-
σῃ γιὰ παράδειγμα ὀ νέος αὐτὸς
ποιητῆς και λογοτέχνης. — Ἐνας ἀπὸ
τοὺς καλύτερος τῆς γενεᾶς του, —
πού δίνει ἐξέτασις σὲ τόσο πεζὰ
πράγματα κι' ἐρχεται πρῶτος μὲσα
σ' ἐνάτῳ! Ἄλλοι, ἐπειδὴ εἶναι ποιη-
τῆς, νομίζοῦν πῶς δὲν πρέπει νὰ
κάνουν ἄλλῃ δουλειά, παρὰ νὰ
«περιφροῦσι τὸν ἥλιον», ὀπως ἔλεγε
κι' ὁ μακρῆτης ὁ Σουρῆς. Ὁ κ.
Στασινοπούλος ὀμως, δὲν ἐπιδο-
θηκε ἀπὸ τὸ λογοτεχνικὸ του τᾶ-
λαντι οἷε τὸ ὀπλωμά του νὰ πᾶ-
ρῃ, ὀχι νὰ διακριθῇ ὀς ὀπᾶλλη-
λὸς στὴν Ἀεροπορικὴ Ἀμυνα, ὀ-

τε νὰ μπῆ τώρα εἰς ἐπιμεθευτικὰ
στὸ Ἐπιμεθευτικὸ τῆς Ἐπικρατεῖας.
Κι' εἶναι μόνος ἐκισοπέσει χρόνι-
νός. . . Τὸ ἴδιο παράδειγμα δίνει
κι' ὁ ἄλλος τακτικός μου συνεργά-
της, ὁ τόσο διακεκριμένος ἀνδρῶσα
στοὺς νεους λογοτέχνης κ. Τάλλος
Ἄγρας. Ποιητῆς κι' αὐτός, ἄλλὰ και
διπλωματοῦχος τῆς Νομικῆς, και ὀ-
πορφυρὸς ὀπᾶλληλως, μπῆκε πῆρυν
μὲ διαγωνισμὸ στὴν Ἐθνικὴ Βιβλιο-
θήκη. Δουλειὰ ὀση θέλεται. Καί πάλι
βρίσκει καιρὸ νὰ συνεργάζεσαι και
σὲ μένα και στῆ «Νέα Ἐστία».

Καί σὰ ἀπὸ σου λοιπὸν, *Με-
σᾶνθη*, ἀφροῦ εἶσαι φοιτητῆς τῆς
Νομικῆς και τώρα μελετᾶς γιὰ τις
ἐπίσεις «ἐξέτασις». Σ' εὐχαριστῶ
πού δὲν θὰ μὲ ἔχασῃς ὀχιε σάν πού
γίνης δικηγόρος και πατέρα. Ναί,
σάν ἐπίκαρπο, διάβασα τὸ κομμάτι
σου ἀμέσως. Ὁρατο εἶναι. Μὰ φά-
νιξε ἔμως, πρὸς τὸ τέλος προπαίντων,
πολὺ κομικὸ, πολὺ «γιὰ μεγάλους»,
και γι' αὐτὸ μόνον δὲν τὸ δημοσιεύω.

Μικρὴ μου *Ἄελα Κ. Χατζηκωνσταν-
τῆ*, πολὺ μ' εὐχαριστήσαν τὰ λογάκια πού
μοῦγράφεσαι κάτω ἀπὸ τὸ γράμμα
τοῦ μπαμπᾶ. Βέβαια, ἀφροῦ τώρα
πιά μπορεῖς και γράφεσαι, θὰ μπο-
ρῆς και νὰ διαβάξῃς μόνη σου. Εὐ-
χαριστῶ τὸν τόσο μαγικὸν. Ναί,
τακτικατάτα θὰ στέλνω τὸ φυλλά-
διο στὴν Ἀίγλη, και πῆς τῆς πῶς
περιμένο νὰ μὲ γράψῃ κι' αὐτῆ.
Ἐπειδὴ αὐτὰ πού μὲ γράφεσαι,
Κυρὰ τῆς Θάλασσας, γιὰ τὸ θαρι-
κτὸ «Ἀδερφῶ», πού τὸ ἐπισκεπῆ-
ρες μὲ τις συμπληθήσεις σου ὀταν
ἀγκυροβόλησες κεῖ. Ἐμαθα μάλιστα
και μιὰ λεπτομέρεια πού δὲν τὴν ἔ-
ξερα: ὅτι καὶ ὀστὸ τὸ ἔθνικὸ εὐ-
εργέτη Γ. Ἀδερφῶ εἶναι σ' ἕνα
κουτί, φυλαγμένα μέσα στὸ θαρηκτὸ
πού ἔχει τὸνομά του. Νᾶ, ἀληθινὰ
ἕνας ἐνδοξὸς τάφος!

Ἀστραυβόροντο, πρῶτα-πρῶτα
νὰ εὐχαριστήσῃς τὸν ποιητῆ τῆς γιὰ
τὰ δυὸ τραγούδια πού εἶχε τῆς κα-
λοσύνη και σοφὸ δῶση γιὰ μένα και
πού θὰ δημοσιευθοῦν προσεχῶς. Εἶ-
δες λοιπὸν τί γρήγορα πού ἐρχεται
τὸ φυλλάδιο; Σάββατο βγαί-
νει ὀδο, Δευτέρα τῶχτες και. Καί
τὸ πιστεύω πῶς δὲν ἔρεῖς τί νὰ
πρωτοδιαβάξῃς μόνος τὸ λάβης:
Τοτό, Δεσᾶντα, Φάνη, ἡ Ἀλληλο-
γραφία και τὰ λοιπα; Ἐνοῦσ' ἀ-
κόμα πῶς θὰ σὲ συγκινήσῃς ὁ Φάνης,
ἔξαιτίας τοῦ Γιάννη σας πού εἶναι
κι' αὐτὸς στὴν ἔξαιτίας, «προπαίντες»
ἐκεῖ πού διηγεῖται πῶς πέρασε τὴν
πρῶτὴ του νύχτα στὴν Πάτρα. . .

Κι' ἡ Ἀμαυρίλλης εἶναι κατεν-
θουσιασμένη μὲ τὸ μοδιστόρημα τοῦ
κ. Στενοπούλου. Μόλις λάβῃ τὸ φυλ-
λάδιο, τὸ πρῶτο πού ἀναζητεῖ εἶναι
αὐτὸ «τὸ ἀσπυκρὸ ἀνάγνωσμα».
Συγγράμει και τὴ *Ἀδελφὰ γιὰ «τᾶ-
φελῆ και χαριτωμένα τῆς σκίτσο»*,
προπαίντων τοῦ ἴδου φυλλαδίου,
καθὼς και γιὰ τὰ συντάξῃ τῆς.
«πού φάτος εἶναι τελεσιτέτης». Ἡ
ἴδια μὲ ἀναγγέλλει ὅτι ἔκαμε σὲ
σχολεῖ τῆς μὲ διαλέξῃ περὶ ρω-
μαντισμοῦ και ρομαντικῶν ποιητῶν
— θρημὰ συγχαρητήρια, — ὀτι ἀκου-
σε τὸν βιολιστὴ Κουμπερμαγ κι' εἶ-
δε τὴν Dufflos σὲ δυὸ ἔργα και τὴν
Pierat σὲ ἕνα. Ἀπ' ὀλ' αὐτὰ εἶχε
τις καλύτερες ἐντυπῶσεις. Μόνον ὁ
ἀνδρῶκος πού γελᾷ τοῦ Hugo, πού

τὸν εἶδε στὸν Κινηματογράφου, δὲν
τὴν ἀνεύσασα. «Πῶς τὸ ὄρος καὶ
τὸ βαρὺ νόημα τοῦ ἔργου!

δες την εγγραφή του ψευδώνυμου σου' χαίρω κι' εγχαριστώ για όλα' **Καλλιόπην Καρυνίδου** (έλαβα' **Πανελλήνιον Πόθον** (καλή ή ιδέα σου να ιδρύσης Σύλλογο· κ' αν δεν μπορείς τώρ' άμεσα, θα μπορούσες άργότερα, όταν κι' άλλα παιδιά από και θα γίνουν Διαπασόπουλα' μην απελπίζσαι!) **Καρμεν Σάλβα** (καλώς να έλθεις πάλι στο «αγαπημένο γραφειάκι»· θα ιδής και τή Χιονόβλα του κ. Φαίδωνος, αν κάμης τον κόπο νάνεθής και στο επάνω) **Αβαντίδα** (χαίρω πολύ' θα το διαβάσω, — με τή σειρά του, έννοείται, — και θα σου πω') **Αντιγόνη** (σε συγχαίρω για τή καλή αποτελεσματικότητα των ζήτησών σου και του χρόνου για τή έλλασμα τής Πρώτακρυφιάς· να σου πω, κι' εγώ δεν ξέρω από ποδ κρατεί αυτό τό έθνος!) **Π. Α.** (ώρατο, αλλά όχι για τή παιδιά' είναι για μεγάλους, προπάντων όπως άρχίζει φιλω τή μικρή **Α.** και περιμένω να τελειώσουν τή μαθήματα για να μου γράψη) **Δούλαν** (να, έτσι θα σε λέω τώρα κι' εγώ, κι' η πίκρα σου, όρφανόβλα μου, θα μετριάζεται' τί συγνηνητική ή ιστορία σου!) **Ισιπότην των Κύνων** (έστειλα ε, τι εζητήσες' τό ψευδώνυμο, είδες, ενακρίθη στο προγράμμο) **Δουλουδάκι** (έστειλα 6 τετράδ.) **Κυρά-Φροσύνη** (οι εικόνες του κ. Παπαδοπούλου και του κ. Ξενοπούλου έχουν δημοσιευθεί στο πανηγυρικό φυλλάδιο τής Τριακονταετηρίδας μου' θα τις δημοσιεύω και πάλι, μετά 20 χρόνια, αν έθγαγα κανένα πανηγυρικό τής Πεντηκονταετηρίδας· αλλά έτσι, στή καλή καθού-μενα, σε συνηθισμένο φυλλάδιο, τί θέση έχουν; ώστόσο σάς ευχαριστούν κι' οι δυο γι' αυτή την αίτησή σας πού τούς τιμώ!) **Γαλανήν Νεραΐδαν και Νεραΐδαν τής Σκοτεινιάς** (έστειλα τή δημοφ. τό γραμματάκι σας τόν διευθυντή σας, λέει, αν θυρομαι;· μά ήταν τό πούθερμό Διαπασόπουλο στών καιρό του!) **Βίσμαρη** (χαίρω κι' εγχαριστώ για όλα' γράψε μου!) **Β. Σαρηήν** (μετά χαράς· αλλά να στείλεις άλλο ψευδώνυμο, γιατί αυτό που προτείνεις δεν είναι κατάλληλο) **Κυράν τής Έγγοτας** (καλά κάνεις πού δεν απελπίζσαι· θα βρής κάποια και λιγότερη «στενοκαφαλιά»· τή κομμάτια σου μέ τή σειρά τους' έστειλα) **Ίάθα και τή δική σου τή έλαβα και θα τή διαβάσω με τή σειρά τους· γιατί, έννοείται, έχω πάρα πολλά που περιμένουν)** **Αιλιάναν** (πολύ νόστιμο τό «Χίλιο Μύριο» σου· τό έδωσα τού **Αναγία** να τή γράψη) **Γκιμεράτη** (για νάλλάξης ψευδώνυμο, πρέπει να στείλεις και τό δικαίωμα τής αλλαγής, δρ. 10') **Αιμηρορίαν** (ένανς ευχαριστώ πολύ· είδες κανένα καλό όνομα όπως τις ήμερες; ...) **Μαρίαν-Παρασκευαστούδαν** (λίστες δεν είναι δεκτές· έτσι· διάβασε την προκήρυξη του Διαγωνισμού στο α' φυλλάδιο του Μαρτίου) **Μαρίαν Μ. Υαρού** (έχες άδικο· ή διαπληγή-ση εστάλη κατά λάθος τής διηρησίας') **Λυοάχαρον** (σε όλα σου άπαντώ· και γι' αυτή την πρόταση σου άπήνητσα στο προηγούμενο· κανένα παράπονο δεν πρέπει να

χης!) **Νεραΐδαν τού Γιάλο** (ώστε θα τή συμπεριλάβω) **Ποντι-κομαμην** (έστειλα' παρακαλώ!) **Ανακρέοντα** (τέτοις κριτικές, δυστυχώς, δεν έχω φυλάξει· άντι 20, σου στέλνω 22 τετράδια) **Ελιάναν** (ευχαριστώ πολύ για όλα· από την Κύπρο, άντι Monney-order, πού άργεί πολύ να φθάση, καλότερα να στέλνεις Postal-order') **Ευδ. Μαλιε**. (χαίρω πολύ πού κατέχω την πρώτη θέση «στο γραφείο σου και στην καρδιά σου»· όλα τή προηγούμενα φυλλάδια διαπάρχουν πρds 2,50 τό ένα' αλλά οι λίστες γράφονται σε λυοάχαρο και Άσκήσεις πρds δημοσίευση δεν είναι τώρα δεκτές) **Σπόρον** (δεν νας ναί, ή άλλη όχι) **Πειρανη-ριο** (τις έλαβα) **Δόν Φασουλά-κη** (ή Άγγελία σου, με 28 λέξεις, κάνει 16.80· έναγράφε την λοιπόν σε χωριστό χαρτί και στείλε τή με τό αντίτιμο, να δημοσιεύθω) **Άσροπόρον, Πάνθειον Αβραδάτου, Βασίλεια τού Αδου, Γκιμεράτην, κτλ. κτλ.** **Δενικήν Μωρησιάν, Αύγαν τού Παγοσηκιδύ, Κ. Τατο, Σουρι-νάπουλο** (έστειλα.)

Είς όσας έπιστολάς έλαβα μετά την 28 Απριλίου, θάπαντήσω στο έρχόμενο.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ 243ου Διαγωνισμού. Τού φυλλάδιου τούτου αι λίστες είναι δεκταί μέχρι τής 4 Ιουλίου.

332. Δεξιόγραφος
Τό πρώτο μου ελανητής
Εξάδελφός τής Γής'
"Αρθρο τό δεύτερό μου"
Κι' ως μαθητής δ λύτης,
"Αν είν' επιμελής,
Βρίσκει τό σύνολό μου.

Έγγλεζίτα

333. Μεταγραφματομοδ - Στοι-χειόγραφος
"Έχε, φίλε μου, τό νού σου
Κι' είναι μέρος του ματιού σου"
Μ' αν του άλλάξης τό κεφάλι,
Δυνατό καννά θά στήσης"
Κι' αν άκέφαλο τάφησης,
Μέλος γίνεται και πάλι.

Απάνεμο

334. Τονόγραφος
"Έτσι κι' έτσι συντροφιά
Δέν τής έρενε καρμιά,
Και τόν τόνο καταβάζει
Και πηγαινέι και ... μονάζει.

Αντιγένυ

335. Αίνιγμα
Σέ τίποτα δεν εφτάίμα,
Μά σείς, σκληροί, άλλοι μου!
Χτυπώντας τό κεφάλι μου
Θάβετε τό κορμί μου.

Μάρβα

336. Πυραμίδ

```

+
* + *
* * + * *
* * * + * * *
* * * * + * * * *

```

"Οριζοντίως έκ τών άνω: σύμφωνον, αισθητήριον, αυτοκράτωρ τής Ρώμης, Πέρονς στρατηγός, χώρα τής Έλλάδος. Οι σταυροί καθέως μυθολογικόν όν.

Πλοίαρχος Γραν

337. Κρυπτογραφικόν
12345 = Βασιλεύς τής Γραφής.
24531 = "Οργανον.
34531 = "Επιθτόν.
42531 = "Οριστόν.
54112 = "Ασθένεια.

Αρίμπος Γελοτεπειός

338. Μαγική Εικόνα άνευ εϊ-κόνος
— Έλάτε λοιπόν! Γεώργο!
Μαρίαν! Πελοπίδα! Μου τό κρούσας· Δοστέ μου τό να φύγω!
— Ποιό καλέ;
— Μην κάνετε τόν κουφό. Σάς τόπα!

Καλομης

239. Συλλαβική Άκροστιχίς
Αί πρώται συλλαβαι τών κά-τωθι ζητούμεγων λέξεων, εκ τριών γραμμάτων όλαι, άποτε-λούν άσχαλον ρητόν εκ δυο λέ-ξεων:

1, Είς τήν Ιατρικήν, τό έναν-τίον του «δέξυς», 2, Βασιλεύς τής Ρώμης, 3, Μέγας άθηναίος άγαλμοτοποιός, 4, Ποταμός τής Εθρώπης.

Άρχοντας τού Κοσμου

340-344. Ομοϊμορφα Φω-νηεντόλινα
Μ Ν
Γ' (τελευταίον, ίδε Άσκήσεις προηγ. φυλλάδιου.) — Είς αυτά τή δυο σύμφων, τών όποιών ή τάξις δεν θα μεταβληθί, να προστεθούν τή κατάλληλα φω-νηεντα, όσαδήποτε, ώστε να σχη-ματισθούν πέντε ρήματα.

Μεγάλη Έλλάς

345. Γρίφος
I X μέλι 3 X βλα X τ' όμοια Θ 3ς
Βεσπερίτης

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

Διά 1 έως 10 τό πολύ λίξεις με καλά στοιχεία δρ. 3 τό ελαχιστον τιμημα. Πέραν τών 10 λέξαν 60 λεπτά ή λέ-ξις, με παρκα δέ στοιχεία λεπτά 70 και με υπερβάλλω δρ. 1.

Ο χωριστός στίχος δρ. 3.
Η προκληρωμή είναι άπαραίτητη.

ΚΕ' - 415
Νεαροί κοιμηται και ποιήτριες του μήλου μου, χαρά μου ν' ανταλλάξω κάποτε για άνάμνηση, Δ/σις: Ανδία Κ. Κορδοπά-τη, Διαρωξ Κορίνθου. Άνωσφραμαλλη

ΚΕ' - 416

Ανταλλάσω τετραδιάδια, Δ/σις: Α. Φι-λιππου, μαθητήν Γυμνασίου, Εάθην (δι' Ανακρέοντα).

ΑΝΑΚΡΕΟΝ

Ανταλλάσω τετραδιάδια με δλους-ες Στείλε: Στέλιον Καλομαρινόγαν, Ρή-γα Φερραίου, 41, Βόλον, δια τή Βολιότικο Καβουράκι ή Όρλωφ

ΚΕ' - 418

Ο ΠΑΝΖΟΥΡΑΙΣΜΟΣ
Κ πρόσαι τόν πρώτον του πρωτότυπον διαγωνισμό: "Ποιό ψευδώνυμο του μήλου μου σάς φαίνεται παραδοξέ-τερο η Βραβεία 4 εκλεκτά. Δφο διά τούς επικυχωμένους και όσο δια κλήρου σπας έ-κλογής. Συμμετοχή διδασχικός, προθεσμία μέχρι 30 Μαΐου. Δ/σις: Σταφυλοπάτη, Νευροπολιού 3, Αθήνα.

Διαπασόπουλα, περιμένουμε από όλους όποσότηταί και ίδιες από τούς Σύλλόγους.

ΚΕ' - 419

Σ αρδανάπαλε (Αουλού), μην θέλεις να τή έάλξης με τόν «ΠΑΝΖΟΥΡΑΙΣΜΟ». Ά-παντήσεις χωρίς εσαίωση δεν δεχόμεθα. Πας είπατε, παρακαλώ.

ΚΕ' - 420

Γέρβιε Δεσμέ, λυπάμαι, μά δεν ανταλ-λάσω Μ. Μ. Άρχη άπαράβατος! Χίλια ευχαριστώ για τή δική σας.

ΚΕ' - 421

Αευκή Μαρκεσία, Δ/σις σου, Μήλοπον Α. Παντιπονη (δια Β.) Κέρκυραν. Ποι ή δική σου; **Ηραϊδών Αββαρον**

ΚΕ' - 422
Ελίκα μου, χρόνια πολλά για τήν γιορ-τόβλα σου.
Χρυσεταινή μου, έστειλο, περιμένα Τέλλεν "Ηθην εγχαριστώ θερμά για τή καλά λόγια. Γλυκειά μου Σπέρταξ, μην άργείς, παρακαλώ.

Κούβλα τού Χωριού

ΚΕ' - 423
ΟΜΟΣΠΕΝΔΙΑ ΝΕΟΛΑΙΑΣ
ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΑΠΟΚΑΛΥΨΕΩΝ: Πατριόδοπουλο-Μαθόντις, Άταλάντης = Πολίτου. Χάρος Μιράντης = Στιβαχάς, Νυχτοπούλι = Κοινοτακτιδής (και όχι Ρήγας καβός = γροφη εσαίωμένος, στην ΚΕ' - 396) Σο-στά: "Αποκλήθειον; "Εκτωρ
"Υπευθυρίζουν στα Διαπασόπουλα τόν Διαγωνισμό μας· περιμένουμε από όλους όλες στη Δ/ση: (ΚΕ' - 380).

ΚΕ' - 424

Ανταλλάσω τετραδιάδια με δλους κι' ό-λες, έλληλογραφώ μόνο με κοριταία Γενν. Σπ., σε χωριστό. Στείλετε Κορίτης 11, Κοροσινήν.

ΚΕ' - 425

Ενόςξες Σουλιώτη, θέλεις να σε άνω-καλώσω όπως στην Έλλά;

Αευκή Μαρκεσία

ΚΕ' - 426
ΜΥΣΤΙΚΗ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ ΔΙΑΠΑΛΑΣΕΩΣ
Εταλοθετεί τις υποθέσεις της: "Η τρα-γωδία της «Βολιότικης Τρολοπά-ρεας». Τετραπύροτη = Παπαφρασιον, Τρολοκρίτης = Τσοπουλοδον, "Ιβδάδη = Χαροδάτη, Μήδεια = Παπαφρασιον, Μά-ρη Γάτα = Άνωσφραμοπούλου, Σπέρταξ = Κάλου, Ζιζάνιος = Κιηλή. Εν τζαί, Κίνδυνος και για τούς λοιπούς.
"Αποκλήθειον; Έδουάφρος Αδ.
ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΙΑΙ: Απορίστη πρό-κτωρ Εάθους ή Έκασθη.
Αντιπροσώπων Αίλιον Χάρβα

ΚΕ' - 427
Γιέ μας, Διαπασόπουλα· Ανταλλά-σω τετραδιάδια, Δ/σις άλλάξαι: Αλιμ-κα Παταριόδου Poste Restante, Σέρραϊ δι-
"Αχ! Πέλι.

ΚΕ' - 428
Πορτραίτο: "Έχει τό ψευδώνυμο Αευ-κή, μά είναι μαρτύρ σάν άράσιμα α-σθη. Είναι μια μικρή καρτάκι κι' έχει τή μα'λιζ σαν πρόσοσα, με λιμυ πάντα λερά και με πάλι κατανάθ. Απολοθετεί τή μόδα κατά όλημα και κάλτσες κόκκινες φορεϊ ά-πό νβρα, Αθη είναι ή Αευκή κι' αν μπο-ρείται ως μάς βρεϊ

Κλάην Μπρόσκ, Βίλλυ Ντόβ

ΚΕ' - 429
Πορευμένο Χαριόμολο, από ποτέ ή Αευ-κή έγινε προστατερομένη σου; Τί κοι-ταμάσες μάς ξεφούρισε με τούς άργι-γέτούς σου; **Χαρτοφύλακας**

ΚΕ' - 430
Β' ΔΙΑΠΑΛΑΣΙΑΚΗ ΕΚΔΡΟΜΗ
Θά γίνη την Κυριακή τού θωμά. "Οσο θέλουν να λάβουν μέρος νάρθουν επί γενική σύγκληση στην Πλαμνη τού Πι-σος (5 κ. μ.) μπροστά στο Πανεπιστήμιο. Έκει όλοι μαζί θ' αποφασίσουμε πού θ' πάμε.
Γεράδ Φοιτητάκι
Μεγαμένο Βολιότιπόλο

ΚΕ' - 431
Μίς Έλλάς, Ζευφρομανόβια, τί γίνε-οαστε; **Γεράδ Φοιτητάκι**

ΚΕ' - 432
Περφοροσύννηση, Σπέρταξ, εν έσ-επρότεινα έλληλογραφίαν θα όργασ-σαν; Ραχληνη, τί λέξες για τήν (ΚΕ' - 378); **ΑΕΡΟΠΟΡΟΙ**

ΠΑΡΑΚΛΟΥΝΤΑΙ

οι συνδρομηται μου, διαν-λήγη ή συνδρομή των, να τήν ανανεώνουν άμεσα, χωρίς να με υποβάλλουν εκ-τόν νόπον και τό έξοδον να τό υπενθυμίζω σιόν καθε-να ιδιαιτέρως. Η έγγραφη ανανέωση τής συνδρομής είναι τό πρώτιστον χρέος τού καλού συνδρομητού.

Η ΔΙΑΠΑΛΑΣΙΣ